

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuju dežele toliko več, kolikor poštnina zaščita.
 Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
 Upravnosti naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrative stvari.

Iz verifikacijske debate v kranjskem dež. zboru.

I.

(Govor posl. Janka Kersnika.)

(Po stenografskem zapisku.)

Visoka zbornica! Umestno se mi vidi, da najprej javljam v svojem in v imenu ožih svojih sosednjih, da nikakor nimamo v mislih, glasovati proti prehodu v nadrobno razpravo in tudi ne proti kakim posameznim izvolitvam. Akoravno imamo tu in tam kak formalni pomislek, vendar bodemo glasovali za prehod v nadrobno razpravo. Pred vsem nam je le na tem, znake zadnje deželno-zborske volitve nekoliko na steno pribiti ad perpetuam rei memoriam in v korist poznejšim volilcem, da bodo oni na podlagi skušenj, ki se dajo posneti iz zadnjih volitev, lahko bolje poučeni stopili na volišča, kakor sedanji.

Zadnje deželnozborske volitve so bile gotovo zajaznenitejše, kar jih je še imel dosedaj slovenski narod na Kranjskem. Slične so bile one, ki so se vrstile pred 22 ali 23 leti, vendar se ne dajo primerjati z ravno minolimi, ker volilna agitacija tedaj še ni tako globoko segla v vse sloje prebivalstva in ker je tedaj tudi neka višja moč, ki je sedaj uporabljala vsa skrajna sredstva, odpovedala svoje sodelovanje.

Javna, aktuelna zgodovina minolih deželnozborskih volitev sega nazaj v tiste dni, ko se je vršil tukaj v Ljubljani I. slovenski katoliški shod; skrivna zgodovina te volitve pa — in vse agitacije, kulisa zgodovina pa se piše, kakor vsak otrok na Kranjskem ve, izza onega časa, ko je zasedel stolico ljubljanske škofije sedanji vladika. (Ugovor na levi; — poslanec Kalan: „To ni res!“; poslanec Hribar: „Fakta govor!“; posl. dr. Tavčar: „Škof govor, kaj fakta!“) V tistem času je bilo, ko se je od Goriškega začel oglašati tisti novi pretek, kateri je pred vsem veleval: „Prvo je Rimski katolik, potem ne pride dolgo nič in zopet nič in potem šele nekaj, kar se imenuje „Slovenec“. (Poslanec Kalan: „To zopet ni res!“). To nas uči zgodovina zadnjih let. Pod tako agitacijo so se morale

napenjati strune in prišlo je do tega, da so razpočile. Komu je bilo to na korist, ne vem, bojim se pa, da nobenemu, pač pa da je bilo v škodo deželi in narodu v gospodarskem in kulturnem oziru. Spominjam Vas le 1880ih let, to je časov delovanja narodne stranke, ko je bila še jedina; koliko lepih in koristnih zakonov se je takrat ustavilo, zakonov posebno v gospodarskem oziru imenitnih, brez katerih bi dežela naša danes sigurno stala pred finančnimi porazom. Takrat je imela naša stranka tudi vedno trdno zaslombo v tovariših od te (leve) strani visoke zbornice, — in jim je bila v zaslombo.

Danes je stvar drugačna, danes zija širok prepad med strankama te (leve in središča) strani. Bojim se, da se ta prepad ne bo dal premostiti, da se nasprotstvo ne bo več dalo zravnati. In kdo je tako razširil ta prepad? Vsaj so se mali znaki vedno čutili, že pred 20 do 25 leti. Trak se je strgal, pa napravila se je vrzel in dasiravno se je ta vrzel vedno čutila, je trak vendar ostal; sedaj se je pa raztrgal in med obema strankama zija široka vrzel. Kdo je to provzročil? Jaz pravim, glavni vzrok tiči v brezmejni strastni in brezobzirni agitaciji, ki se je kazala od Vaše strani pri zadnjih deželnozborskih volitvah.

Gospoda moja, jaz sem rekel, da je bila Vaša agitacija brezmejna in brezobzirna, in še jedenkrat to recem. Svetu Vam ni bilo nič, kajti Najsvetejše, gospoda, ste po nekem receptu, ki ne velja za nas in ne more veljati, vlekli v blato cestne agitacije. (Živahni ugovori na levi; pritrjevanje v središči.) V posameznosti se ne bom spuščal, morebiti bo ta ali oni izmej gospodov tovarišev še pozneje imel priliko, ziniti kaj o tem, jaz ne bom navajal nobenih podrobnostij, le v tem oziru bi izrazil skromno mnenje, da se mi jako čudno vidi, da v očigled temu, da vera, kakor trdite, mej ljudstvom peša, v agitacijske namene izpostavljate Najsvetejše in žugate ljudstvu s časnimi in večnimi kaznimi; s časnimi s tem, da duhovniki ljudem odrekajo sv. zakramente, da žugajo onim, ki ne gredo ž njimi, da jim bodo manjkali v smrtni uri; večna kazenska ne da kontrolirati ne od nas, ne od Vas, ampak usiljevali ste jo mnemu vsakega in agitirali ž njo.

Taka sredstva, izpostavljanje Najsvetejšega, žuganje s časnimi in večnimi kaznimi, odrekanje zakramentov in cerkvene pomoči v zadnji urri, mislim, da ravno to niso sredstva, katera bi v časih, ko trdite, da vera peša, pomagala ojačati vero, nasprotno, izpodkopujejo jo. Glejte, po tej agitaciji je vse trpelo, družbeno, družbinsko in socijalno življenje, priateljstvo in mejsebojna ljubezen, ne da se tajiti, da je trpel kulturni razvitek, narodni razvitek in bojim se, da tudi v gospodarskem oziru vsa ta agitacija nobenih koristi niti za deželo niti za državo imela ne bode. Glejte, Vi čutite sami svojo slabost. Že v prvi seji se je to pokazalo; morebiti sami ne veste, ali mi smo to s tankimi ušesi hitro čutili. Ko je v onih ljubeznih in sladkih besedah gospod deželnemu glavar pozdravil članove Vašega kluba in to (desno) stran naše zbornice, zvenelo je to, kakor ona skrivna, tiha, sladka snubitev, kakoršna se čuje iz Jenkove pesmice: „Ljubica pojdi, z menoj, lepa je noč nočoj, bova vasvala.“ (Veselost v središči.)

Mi nismo sicer občutljivi, ampak ta snubitev je bila vendar nekoliko preprozorna, nazadnje — rekel bi — tudi nekako okorna. Čemu praviti gospodom zastopnikom veleposestva, da imajo tiste interese, kakor zastopniki kmetskih občin? To vedo sami in to je tako okorno in prozorno, da smo res iz tega nagovora le sklepali morali, da čutite sami veliko slabost v nogah, na katerih hočete stati.

Gospoda moja, jaz sem le hotel v večjih potezah označiti zadnje volitve in njih posledice. Dve velike smeri, dve rudeče niti gresta skozi celo to volilno gibanje.

Pri Vas bil je to — le bodite odkritosrčni — boj za nadvlasto Vaše stranke, za nadvlasto škofovih načel; pri nas je šlo za kulturni razvitek naroda slovenskega. Pri Vas za rimskega katolika, pri nas za onega ubogega trpina, ki se je rodil kot Slovenec in ki hoče imeti tudi kot človek pravico svobodno mislit in napredovati. Gospoda moja, kratko rečeno — pri Vas je bil to boj za gospodarstvo Vaše stranke, pri nas pa boj za obstanek slovenskega naroda. Jedno nado imamo, nado, katera se že utelemljuje v tem, da se Vam sedaj Vaše nakane niso povsem posrečile; nado — da bode v prihodnje

Listek.

Silvestrov večer pri Buckovih.

Starega leta dan me je srečal moj prijatelj Bucek s svojo častitljivo gospo soprogo sredi naše ponosne „Zvezde“.

Ako krene čili popotnik od Radeckega spomenika sedem krepkih vojaških korakov naprej načrnost proti bogatuemu Trstu, je skoraj izključeno, da bi izgredil ta zgodovinski prostor, kjer smo stali blagorodna gospa Buca, zakonski junak Bucek in moja neoženjena malenkost.

„Puhančke bomo jedli in pa hacke, gospod — Namheč: na Silvestrov večeh . . . nočoj, takoh se heče!“

Tako mi je oznanjevala radostno vest ljubezni dama in se mi smejava nasproti z ono velenljivo uljudnostjo, katera diči vsakega boljšega katolika zadnje dni upahanega leta.

In še se nisem bil popolnoma zdramil od navedi, od nenasne napovedi kulinaričnih domačih idealov, ko je že nadaljevala moja imenitna manka blizu tako-le:

„Puhančke in pa hacke! Phosim . . . mislite, da ste, — — — da ste tudi vi povabljeni!“

Takrat se nisem mogel več premagovati. Kar najedenkrat sem izpustil vajeti svoji požrešni fantaziji. Najbolj vzorni in najnatančnejši pečeni purani in najbolj klasične race so kar trumoma priletele nad kostanji po „Zvezdi“, vse umetno zaklane in rafinirano prijene, z noži in vilicami v slastnih hrbtovih . . . skratka: bajna kuretina. — O!

V duhu . . . v duhu mi je že prijetno zadišalo . . .

No, reci kdo, karkoli hoče, — morebiti je vendar le res, da ima profesor Jaeger prav, trdeč, da čepi čuteča človeška duša v nosu na gorkem.

Toda zadnji čas je bil, da se gospoj Buci primerno zahvalim.

„Hvala lepa, milostiva! Jaz, kar me je, ne gojim nobenega privatnega sovraštva zoper počene živalice, katere ste ravnokar blagovolili imenovati. Po tem važnem razlogu tudi vašega laskavega vabila ne morem odklanjati, nikari pa odkloniti. V duhu . . . v duhu že vživam!“

Buca se je zasmajala široko kakor počen Kinez iz porcelana; ta čas se je oglasil še Bucek.

„Za vino bom pa jaz dal,“ je kričal. „Deset litrov ga bomo,“ se je drl. Lepo prosim, sredi „Zvezde“, pod zmrzlimi kostanji. Ali je to lepo?

Seveda to ni lepo, bi reklo vsakdo.

Zdaj pa — pomislite — sta stopicali mimo nas treh dve jako mladi gospodični! Stari sta bili šele dvajset rožnih let; zlobno javno mnenje jih je poznalo nad trideset.

„Deset litrov ga bomo!“ je zarujovel nerodni Bucek iznova. „Najbrže pa še več! Ker nas bo mnogo!“

Gospodični, mimo prihajajoči, sta me zelo kritično pogledali, obe, vsaka po svoje . . . Hribi, zakrite me! Morja, požrite me!

Povesil sem hitro oči in zarudel, kolikor se je v naglici in v mrazu najbolj dalo.

Sram me je bilo za deset kil pristnega cvička.

Zato tudi vse te dogodbe šele danes pripovedujem, ko sem kolikor toliko vendar le zopet vsaj po vrhu našel samega sebe.

Vendar takrat zvečer sem bil jeden najprvih gostov pri Buckovih.

Prijatelj otrokom sem vstopil takoj v njih sobico, zakaj že od daleč me je vabilo tjakaj zategnjeno tuljenje treh čvrstih soprakov.

Vsi trije mladi Bucki, brata in sestrica, so sedeli ob mlečni kaši in milo povzdigovali glasove proti drugemu nadstropju.

Počasi in polagoma, uporabljajoč vsa sredstva moderne diplomacije, sem izvedel, kaj da je glavni

tudi v Vaše vrste prišlo mirnejše, rekel bi, tole- rantnejše mišljenje, ki je bilo vedno tradicionalno v vrstah naše duhovščine in katero vedno še šteje nekaj zastopnikov in oznanjevalcev mej svečeniki slovenskimi; in s to nado v srcu sklepam svoje kratke opazke. (Živahnodobravljane v središči.)

Tužna nam majka!

Iz Celovca, 23. januvarja.

Gospodu učitelju na Jezerskem se zdi naša kritika, ki je bila pod gorenjim zaglavjem priobčena v št. 14. in ki je govorila o tamošnjem gospodu županu, recte občinskem odboru, pretiranu, to pa zaradi tega, kjer se je „Njih ekscelencia Schmidt-Zabiérow za Jezersko občino do zdaj skazal še pri vsaki priliki dobrohotnega“

Poglejmo si torej to dobrohotnost: „Slovenska šola“, pravi g. učitelj, „Jezerčane ni stala skoraj nobene težave; mej tem, ko drugod kričijo (sic!), zraven pa le malo dosežejo.“ Vprašamo: Ali je to kaka zasluga deželnega predsednika, ako se je na Jezerskem osnovala šola taka, kakoršna za čisto slovenski okraj mora biti in kakoršna se mora nam Slovencem po državnih osnovnih postavah naravno priznati, ne da bi se morali še za njo potezati ali si jo s klečeplazenjem zaslužiti? Ali se Vam to še čudno zdi, da ste si tako šolo osnovali brez težav? S tem sami priznavate, da veste, da imamo Slovenci na Koroškem tako stališče, da si moramo vse le z največimi težavami priboriti. In kdo nam dela te težave? Tisti, kateremu ste Vi za nič in zopet nič podelili častno občinstvo.

Dalje pravi g. dopisnik, „da se bode cesta s Spodnjega Jezera na Zgornji že letos pričela predelovati in so Jezerčani tudi zagotovljeni, da se bode cesta čez Jezerški vrh v kratkem popolnoma prenaredila.“ To zvedeti nas je posebno zanimalo, in prav hvaležni smo, da slavno uredništvo „Slov. Naroda“ tega klasičnega dopisa ni vrglo v koš, marveč nam s tem sporočilom dano povod odgovoru, kakor smo si želeli.

Cesta s Spodnjega Jezera na Zgornji se bode šele letos pričela predelovati in cesta čez Jezerški vrh se bode šele v kratkem prenaredila. Torej ne jedno ne drugo se še pričelo ni izvrševati; zadostovalo je Jezerjanom že samo to, da se bode z delom (Bog zná kdaj?) šele pričelo, in to je že dovoj, da se mora jednemu največjih nasprotnikov koroških Slovencev podeliti največja čast, s katero morejo občinski zastopniki sploh razpolagati.

Tudi so dobili Jezerčani miglaj z Dunaja, „da se bode delalo na vse kriplje, da se potegne železnica čez Kapljo skozi Jezerški vrh do Kranja, kar se še lahko zgodi, dokler ni železnice v Rožno dolino in onkrat Karavank do Tržiča.“ O sancta simplicitas! Kaj pa bode k temu reklo glavno stolno mesto celovško? In kaj Borovlje in Tržič? Samo v poslednjih dveh krajih je industrija bolje zastopana, nego je pri Vas doli na celi črti od Šiške vesi čez Jezerški vrh notri do Kranja. Vsemu temu Vašemu tako sigurnemu načrtu je treba le toliko pripomniti, da te železnice sedanji Jezerčani dočakali ne bodo in tudi naš „prezaslužni“ g. dež. predsednik

uzrok tej ustni trojni žalosti in vzajemnemu obupu.

Milanček, najstareji, je bil namreč stavljalci in Slavkotu nujni predlog, da naj se takoj prične narodna igra „Ljubljanski potres“.

Ta predlog sta brat in sestrica soglasno vzprejela in v kratkem je nadobudna Buckova mladina pretresla vse omare in mize v sobi tako in na ta način, da je po naravnih zakonih dol popadalo in se razbilo vse, kar je stalo prej gori v idealnih višavah...

Na ta hrup in šunder pa je prihitela gospa Buca in s prvim pogledom preudarila resnost položaja, z drugim pa našla šibko, tetu vseh bolečin. In tako dalje...

Tolažil seta ravno mladi naraščaj, ko se je prikazala najedenkrat razlučena mama Buca, vsa razjarjena, kakor angelj jeze brez meča.

„Le poglejte me, gospod H!“ je sopihala. „Vsa se thesem... To je hakoh v čhni šoli! — O ti moji othoci, ti me sphavijo še v hani ghob! — To je ghozno, kakoh se heče.“

Skušal sem posredovati in sem pomiroval razburjene duhove, kar se mi je naposled tudi posrečio do cela. Le Milančka je doletela strašna kazen!

Schmidt-Zabiérow je ne bode deležen; gotovo pa bi ta mož ne imel kakih posebnih zaslug za to, ako bi se res sploh kdaj zidala. To bodo odločili drugi gospodje.

No, in sedaj vprašamo, ali imajo Jezerčani v resnici potrebo, „takemu gospodu, ki se tako izdatno (?) za njih oddaljeno gorsko dolino potege (?), hvaležni biti?“ Nikakor! Prej dejanja, potem pa hvala! Kdor pozna našega deželnega predsednika, ta bode vedel, koliko mu moremo mi Slovenci zaupati in verjeti. On nima srca za nas — in tudi za Jezerjane ne. S tem, da ga je na miglaj gosp. okrajnega glavarja velikovškega imenovala tamošnja občina svojim častnim občanom, ni si kot taka pri njem dobila nikakega večjega zaupanja ali spoštovanja. On bode tudi še nadalje ostal tvrd in neizprosen ter gluhi za vse naše težnje. On nas Slovencev ne more; mi smo mu zoprni — in z nami zoprni so mu tudi slovenski Jezerčani, če tudi so si ga postavili za malika z namenom, da bi se mu prikupili in naposled pili na kožo in škodo drugih koroških Slovencev. Saj dobro vemo, kako zna g. Schmidt-Zabiérow vsa taka odlikovanja porabiti na zunaj v svojo korist. To nam tudi potrujuje faktum, da se naš deželni poslanec in župan Jezerski g. Fr. Muri ves čas sem nekako ostentativno izogiba vsake slovenske družbe. Nikdar ne uvidi potrebe, da bi se potrudil v Celovcu mej Slovence, in se takoj v krogu svojih somišlenikov kdaj o čem informiral. Molčimo o tem, da se je g. Muri kdaj udeležil v svojem volitvenem okraju kakega shoda našega katol.-političneg in gospodarskega društva.

Navadno je na vsa prijazna povabila v zadnjem trenotku telegrafično odgovarjal, da je na shod zadržan priti. To pa vse zaradi tega, ker se mu pohvala „našega prezaslužnega“ gospoda deželnega predsednika prilega, ter se boji, s čim zameriti se mu. Jedenkrat v letu bi mu pač moralno mogoče biti, stopiti mej svoje vohlice, da bi ga vsaj po oblijeti spoznali, ker ga po besedah na zborih in tudi v deželnem zboru sploh ne poznajo. Kaj koristijo narodu taki zastopniki, ki se v celiem zasedanju ne oglasijo niti jedenkrat k besedi — najbrž samo zaradi tega ne, da bi se ne zamerili svojim nemškim kolegam in drugim našim takojmenovanim „boljšim prijateljem“, ali celo našemu „prezaslužnemu“ gospodu vladnemu zaščitniku? Vse se taho kvitira, naj si že bodo dobrati ali slabti predlogi. Naši gospodje c. kr. uradniki, vsem na čelu okrajni glavar celovški, Mac Nevin, smejo postopati slobodno s Slovenci, kakor se jim ljubi, v deželnem zboru nikdo ne najde uzroka, javno in jasno protestirati proti takemu postopanju, kakeršnemu so ravno Slovenci celovške okolice izpostavljeni. Naj naš gospod deželni predsednik čuje na svoja ušesa, kake uradnike si zbira okoli sebe. Zapiski deželnozborski pa naj pričajo poznim rodovom, kako so nekdaj trpeli Slovenci na Koroškem in kako moško ter junaško so se za nje potezali njihovi zastopniki.

Gospod nčitelj trdi dalje, da tudi, kar se tiče občinskega uradovanja na Jezerskem, je vse v najlepšem slovenskem redu, „samo korespondenca na koroško stran je nemška, to pa zato, ker se tiskovine (formularji) od c. kr. okr. glavarstva ve-

likovščega le nemške dobivajo. Izvrstno! Ali to trpite? Ali ne morete zahtevati slovenskih tiskovin — za svojo občino? To se dá doseči, in makari instančnim potom. In je na koroško stran se nemški uraduje? Bogme! Ali hočete tudi Vi biti kot bratje svojim bratom nepravični? Ali mora tako biti, kakor naši nasprotniki hočejo, in Vi jih v krivicah še podpirate! Torej na koroško stran se mora nemški dopisovati vsem občinam brez razločka, tudi takim slovenskim občinam, ki, hvala Bogu, že slovenski uradujejo. Ali se takim ne more na slovenske dopise slovenski odgovarjati? Znano je široko na okoli v slovenskih krogih, koliko so nekatere naše občine že trpele zaradi slovenskega uradovanja, pa se niso dale v kozji rog ugnati in naposled so zmagale. Take občine sta mej drugimi tudi občini Bistrica pri Piberku in Globasnica. Te dve občini uradujejo z slovenskimi občinami slovenski in čudom smo se čudili, ko smo nekoc izvedeli, da je Jezerska občina tudi jedni teh dveh občin na slovenske dopise nemški odgovarjala. Ali ni to sramota? Naj že zadene gospoda župana samega ali pa gospoda učitelja kot tajnika! Kam pa pride, ako se bodo tako odlične in odločno slovenske občine, kakoršna je ravno Jezerska, tako po robu postavljale slovenščini, to je svojemu lastnemu maternemu jeziku. Ali se ne škoduje s tem ugledu drugih, ki se z vsemi težavami borijo za to, da bi priborile vsaj trohico veljave svojemu domačemu jeziku? Ali jim je to zameriti; in ali je treba, da jim tudi še domače slovenske občine dela težkote poleg neštivilnih drugih, nemškutarskih in nemških? Bodite vendar možje in ne hodite nam na dan s takimi smešnimi argumenti, kakeršne navaja g. učitelj Jezerski v obrambo tamošnjega uradovanja. Jezerska občina bi morala biti užor vsem drugim, ne pa da jim je v pohujšanje s takim postopanjem. Kar more in zna storiti na druge slovenske kraje, to mora pred vsem znaati storiti tudi na koroško stran — in mirna bude Bosna!

Kar nam pa na vsem tem najbolj ugaja, je to, da se je našel ravno učitelj, ki je za potrebno spoznal, ugovarjati našemu, po vsem stvarnemu in resničnemu prvemu dopisu. Mi pa si drznamo vprašati, kdo je bolj odvisen pri nas od našega deželnega predsednika kot predsednika c. kr. deželnega šolskega sveta, nego ravno učitelji? Ti gospodje morajo plasti, kakor jim ta zagode. Saj jih poznamo! Skušnja nas učijo dovolj! Zakaj pa se ni oglasil gospod župan sam ali kak svetovalec jezerske občine? Dokaze naj se nam, kje smo kaj v svojem prvem članku pretiravali, potem snamemo klobuk raz glavo in prositi Vas hočemo odpuščanja. Ker pa tako postopanje ni mogoče dobro zagovarjati, bi bilo bolje molčati; in ako bi bil g. učitelj molčal, storil bi bil dvojno dobro delo: sebe bi ne bil osmešil, meni bi pa ne bil dal povoda pisati ta drugi članek. Amen.

V Ljubljani, 25. januvarja.

Razdelitev delokroga sekcijskih načelnikov v učnem ministerstvu Novoimenovani sek-

Dalje v prilogi.

Na vsak način bi jo bili v našem gledališču že davnaj uprizorili, ako bi bil gospod Tepka, imenitni „rejalist“, tudi s peresom tako spreti in hiter, kakor pri „hackah“. Slovenci, rešite ga s svojim denarjem slovenskemu slovstvu!

Tudi drugi gostje so se o Bucinih proizvodih prav laskavo izrazili.

Imeli smo se prav dobro. Celo svinec smo vlivali. Toda o tem drugič.

To je pa bes phav, mi je rekla, „da se ljudstvo phi nas tako izbohno zabava, kakor se heče! Človek se siceh mnogo peha in thudi, phede do veselja in hadosti, toda na vse zadnje je le nekaj! Hazlične phijatljice me že zdavnaj zavijo za naše zabave“

Tačas pa se je oglasil Bucek k besedi in je začel z ginjenim glasom:

„Slavna gospoda! Vsakdo izmej nas ve, smo se danes tukaj zbrali zadnji dan tega leta, bi se še jedenkrat nekoliko razveselili mej seboj, kakor tudi mej drugimi! Moja gospa Buca nam je spekla v to svrhu puranov in rac, katere vam ne bodo škodovale gotovo prav nič, ako se bodo spominjali z zadovoljnostjo tega večera še v davnih letih... Namreč! Ako človek premisli, da je ravn

ski načelnik nemški liberalec Hartel bode imel ednje- in visokošolske zadeve, sekcijski načelnik prof Latour vse bogočastne, umetniške in obrtno-šolske zadeve, sekcijski načelnik Bylandt pa ljudsko šolstvo. Za Slovence se razmere v učnem ministerju niso ugodno premenile, kajti grof Hartel je bila zamena za Rittnerja. Sekcijski načelniki imajo velik vpliv, včasih večjega nego ministri sami. Če je srednjo šolstvo izročilo nemškemu liberalcu, je jasno, da Slovani ne smemo od vlade preveč pričakovati, posebno ker minister Gautsch tudi ni am posebno naklonjen.

Češki deželni zbor do 10. februarja ne more mogel končati vsega dela, ki se mu je nakučilo. Vlada pa vendar ne misli podaljšati zbornanja, temveč bode rajši pozno po letu ali v jeseni za zopet sklicala. Sedaj se boji, da ne bi prišlo do tacega novega razpora mej Mladočehi in na mestnikom ali pa mej Čehi in Nemci. Poslednji prete, da ostavijo deželni zbor. Nemci bi utegnili to tudi storiti, ako se kurijatni predlog zavriže. Da so Nemci nakrat tako predzrni postali, ima svoje povode. Hujška jih namestnik Thun, veleposestniki, ki se javno ne upajo nastopiti proti Mladočehom, jim tudi svetujejo, da naj nastopijo abstinenčno politiko. Veleposestniki se s tem nadejajo doseči na Češkem kako premeno v politiki, da bi Mladočehi ne imeli tacega vpliva. Veleposestniki so tako nevoljni, da je moral odstopiti njih pristaš od namestništva in še na tak sramoten način, za to bi pa radi onemogočili grofa Badenija in maševali se nad Mladočehi. Sami se proti vladu ravno ne upajo nastopiti, ker bi radi, da pade namestništvo in ministarsko predsedništvo jim v roke, kakor zrelo jabolko. Vlada upa, da se do poletja položaj kaj zboljša. Novi namestnik nastopi takoj po sklepku deželnega zbora in bode skušali pomanjšati nasprotstva mej strankami. — Praški mestni svet je prosil, da se pomnoži število zastopnikov, katere pošlje mesto v češki in nemški šolski svet s štirimi na osem. Šolski odsek deželnega zbora se je posvetoval o tej prošnji. Nemci so ugovarjali, češ, da bi potem mesto poslalo Čehi v nemški krajni šolski svet, ki bi v njem imeli večino. Tak šolski svet bi pa dovolj ne branil nemških koristij. Odsek se je pa izrekel za pomnoženje mestnih zastopnikov v deželnem šolskem svetu, ker so v tem vprašanju glasovali veleposestniki s Čehi.

Rusini in Poljaki. V deželnem zboru vlada še zadosti prijazno razmerje mej Poljaki in Rusini. Pričakovati je bilo hujših bojev, če se pomici do godbe pri volitvah. Poslanec Barvinski je predlagal, da se upelje na vseh srednjih šolah obvezeni pouk poljščine in rusinščine in da se za uradnike upeljejo praktični učni tečaji v rusinščini. Oba predloga sta se jednoglasno izročila odsekoma, prvi učnemu, drugi upravnemu odseku. Ravn tako so tudi Poljaki glosovali, da se predlog Vahnjaninov, naj se na poljski gimnaziji v Stanislavu upeljejo rusinske paralelke, izroči deželnozboru učnemu odseku. Bili so časi, ko so Poljaki vse take predloge kar odklanjali. Sedaj so pa že mnogo spravljevješi postali.

Srednje šole v gališkem deželnem zboru. Gališki deželni zbor je vzprejel resolucijo, da se v

tisti najmenj vreden, ki si največ domišljuje, torej si jaz takorekoč prav nič ne domišljujem. Ker sem tukaj v domačem krogu, se v višjo politiko nikakor ne bom spuščal, ampak — ostanimo rajši pri našem domu. Ako preudarimo to leto, moramo reči, da je hitro minilo, in preveč bi imel opraviti, ako bi vam hotel tukaj še kaj natančnejšega povedati morebiti o shodu na Bledu, o klafarskih pesmih, o svoji jednoglasni izvolitvi v Radovljici, o našem domačem plesu, o, o... o svojem biciklu in pa marsikaj drugega, kakor na priliko še posebej poudarjam svoje prebivanje v sodu in predavanje na sodu za časa ljubljanskega potresa. Zatorej povzdignem svojo polno kupico in se vam vsem najlepše zahvaljujem, da ste me tako tisto poslušali in tako potrežljivo pojedli, kar nam je izkuhala in izpekla naša, to se pravi, moja častita soproga. Moja ura tukaj kaže novo leto, katero vam vošim in želim doživeti še večkrat.“

Občno navdušenost za novo leto sem opazil že prej in obiskal kaznovanega Milančka v postelji. Podaril sem mu par delov puranov in racek.

Kakor sem pozneje čutil, mi je pokazal mali Bucek svojo hvaležnost s tem, da mi je nažokal v žep moje nove zimske suknje pet žlic svoje mlečne kaže.

Lvovu osnuje šesta gimnazija, v Tarnovu, Jaroslavu in Striju pa realke. Zbor se je tudi izrekel za to, da bi se upeljala na vseh galiških šolah zgodovina Galicije kot obvezni predmet. Zbor je nadalje sklenil resolucijo, da se bi povisale učiteljem plače, pomnožile štipendije za učiteljske kandidate in preosnovali učiteljski izpiti.

Rusija. Po Peterburgu se razširja novica, da malo pred cesarjevim kronanjem izide ukaz, s katerim se jako razširi svoboda v Rusiji. Sedanji car je precej svobodoljuben, samo da nanj uplivajo še močno nekateri reakcijonarji, ki v najčrnejših barvah slikajo slabe posledice razširjenja svobode. Posebno Pobjedonoscev odločno nasprotuje vsem liberalnim reformam.

Bolgarsko sobranje se sedaj bavi z novim kazenskim zakonom in rešilo ga je že dobro tretjino. Sobranje se je izreklo, da se upelje smrtna kaznen tudi za ženske, kar v vladni predlogi ni bilo. Precej huda debata se je unela glede mnogoženstva mohamedanskih bolgarskih podložnikov. Več govornikov je predlagalo, naj se jim mnogoženstvo s kaznijo prepove. Večina je pa iz političnih ozirov bila drugačnega mnenja in je preko te stvari prešla na dnevni red. Želeti je pač, da novi kazenski zakon, ki bode sestavljeni popolnoma po novodobnih načelih, stopi kmalu v veljavo. Dosedaj so v Bolgariji še veljali turški kazenski zakoni, ki pa ne ujajajo za krščansko državo.

Italijani v Afriki. Že celo v Italiji dvomijo, da bi se mogla trdnjava Makale dolgo braniti. Pomajkuje jej vode. General Baratieri je tudi ne more poslati dovolj pomoči, ker mu še manjka vojakov, še bolj pa potrebnih živalij, katere bi nosile živež za vojsko. Sreča je za Italijane, da abesinska vojska, ki se je zbrala blizu trdnjave Makale in šteje 60.000 mož, se še ni pomaknila bolj proti severu, kjer bi bila lahko uničila razne malobrojne italijanske oddelke, predno dojdejo podkrepiljenja. Pravijo, da Abesince to ovira v bojevanju, ker so mej konji in veljblodi se pokazale nalezljive bolezni.

Demonstracija v Caracasu proti Angliji. V venezuelski prestolnici je bila te dni velika demonstracija proti Angliji. Na javnem trgu so postavili sliko angleškega ministerskega predsednika in streljali v njo, potem jo pa raztrgali. Videlo se je, kako strašno sovraštvo vlada v tej republiki proti Angležem. Seveda taki dogodki gotovo ne olajšujejo rešitve venezuelskega vprašanja.

„Slov. planinsko društvo“ in „Deutscher und Österr. Alpenverein“.

Že večkrat je bilo brati po nemških časnikih napade na „Slov. planinsko društvo“. Tako je preteklo leto nekdo smešil „Slov. plan. društvo“ v duajske „Deutsche Zeitung“ ter trdo prijemal prof. Frischaufa, ker se kaže prijaznega „Slov. planinskemu društvu“. Letos se zopet drgne ob društvo „Grazer Tagblatt“ z dne 17. januvarja pod naslovom: „Wie die Slovenen den Fremdenverkehr heben“. Predbaciva se v tem članku „Slov. plan. društvo“ „slep fanatizem“, „sovraštvo do Nemcev“, „umazana konkurenca“ in tako dalje.

Preveč nujnejšega posla imamo, da bi se na dolgo otepali s temi skrajnonemškimi listi, ter hočemo prav na kratko odgovarjati na te ponavljajoče se napade, da izvle širi slovenski svet, kake prijatelje ima v svoji sredi.

Pred vsem bodi konstatirano, da je zanicanje in popolno ignoriranje našega jezika pri napisih nemškega plan. društva rodilo potrebo ustanovitve Slov. plan. društva. Vendar je „Slov. plan. društvo“ hotelo ostati v prijaznih odnosih z nemškim „Alpenvereinom“ ter javilo svojo ustanovitev tako centrali kakor tudi sekcijs „Krain“ nemškega in avstr. plan. društva.

Sekcija „Krain“ se tej objavi ni odzvala in je „Slov. plan. društvo“ v svojem ponosu popolnem prezirala, nadejše se, da se društvo ne bodo držalo in v kratkem času razpaljo.

Ker se pa ta želja sekcijs „Krain“ ni obistnila in je društvo razvilo izredno delavnost ter vzbudilo zanimanje za alpinistiko tudi v širših krogih, redilo je to slepo, črno zavist pri sekcijs „Krain“. — Sedaj ni šlo več z ignoriranjem, sedaj so pokazali očito sovraštvo napram „Slov. planinskemu društvu“. Od ugodnosti, katere uživajo društeniki različnih planinskih društev vzajemno po planinskih kočah, od teh ugodnosti se „Slov. plan. društvo“ v kočah nemškega in avstrijskega plan. društva izključuje. Sekcija „Krain“ je celo strogo naročila svojemu oskrbniku v Dežmanovi koči, da jednega društvenika „Slov. plan. društva“ v koči puščati ne sme. In sedaj pride najbolje: Odborniki sekcijs „Krain“ pripovedujejo javno vsakomur, kdor jih boče poslušati, da izdajo v kratkem poziv na vse sekcijs nemškega in avstrijskega plan. društva,

da naj nikdo ne prenočuje v kočah „Slov. plan. društva“.

Dobro, gospoda! Le kinko dolj, da vas spoznajo tudi drugi ljudje, kakor vas poznamo mi. S tem bodete pa bore malo škodovali slovenskim kočam, kajti turist nočeva tam, kjer mu je najbolj pripravno in ne gleda ali je na koči ta ali ona firma.

Boj hoče imeti sekcijs „Krain“, toda na ta pota ne izvabi „Slov. planinskega društva“, kajti to ima čut za dostojnost in za korist dežele. Ono simpatizira z vsemi društvi, ki imajo jednak smotre, kakor „Slov. plan. društvo“, ono simpatizira tudi z velikim nemško-avstr. plan. društrom, izvzemši par odbornikov sekcijs „Krain“, ki spletarijo zoper „Slov. plan. društvo“, kadar in koder morejo.

Očitate tudi „Slov. plan. društvo“, da stavi koče po nepotrebnih krajih, kjer so že drugi koče postavili. Kako krivično in smešno je tako očitanje, kajti nujne koče ni „Slov. plan. društvo“ postavilo na nepotrebnem kraju. In tudi nespametno bi bilo staviti koče na nepotrebnih krajih, ko jih še na potrebnih nedostaje.

Na vaše krivično očitanje, da bodoča alpinistika in promet v naši deželi vsled delovanja „Slov. plan. društva“ trpela, odgovarjam sledače:

V Ljubljani je nekaj odurnih oseb, ki si na vse mogoče načine prizadevajo, grditi naš rod pred unanjim svetom. Po nemških časnikih pošiljajo deloma zavita deloma neresnična poročila. Ti so, ki škodujejo deželi na dobrem glasu, katerega po vse pravici zaslubi, a ne „Slov. plan. društvo“, ki razvija tako koristno in potrebno delovanje.

Sekcija „Krain“ nemškega planinskega društva naj le spletari zoper „Slov. plan. društvo“. Prislojajo ji to jako dobro, sosebno zato, ko sede v njenem odboru može, ki so še v polupretekle času nastopali, kot slovenski turistički pisatelji. Na vaše napade pa ne bomo odgovarjali nič več, kajti proti fanatizmu je vsaka beseda brezuspešna.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. januvarja.

— (Imenovanje pri pošti.) Poštnim kontrolorjem v Ljubljani je imenovan gosp. Franc Poka pl. Pokalvala, doslej poštni blagajnik v Trstu.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Jako popularna in priljubljena narodna igra s petjem „Chonchon ali materin blagoslov“ bo jutri brez dvoma gledališče do celi napoplila. Naslovno ulogo bode igrala gospč. Polakova. Prihodnji teden pride na oder nova opereta in sicer znana Suppejeva opereta „Deset deklet, a za nobeno moža“. Ta igra je pisana z zdravim humorjem, je polna komičnih prizorov in dobrih dovtipov ter najraznovrstnejših vse vprek jako melodijoznih napovedov, tako da o nje uspehu ni dvomiti. Opera študira sedaj jedno najznamenitejših del našega časa, veličastnega „Fausta“. Da se pospešijo skušnje za razne novitete, ne bode v torem predstave.

— (Slovensko gledališče.) Sinočna repriza „Prodane neveste“ je bila v nekaterih ozirih še dovršenejša in popolnejša od prve predstave v tekoči sezoni, zlasti so bili duetti in terzetti ubranješi, sekstett „Le pomisli Matinka“ pa se je pel uprav čudovito precizno in fino nuancirano. Številno občinstvo — gledališče je bilo skoro razprodano — je soliste koncem dejanj in pri odprtih scen odlikovalo z opetovanjem vibarnim ploskanjem, sosebno gospč. Ševčikovo, gg. Purkrabeka in Vašička.

— (Čitalnica ljubljanska) Opozarjam čestite društenike na to, da je danes zvečer v mali dvorani „Národnega doma“ plesni večer z vojaško godbo. Tej veselici sledi v letošnjem predpustu še nastopne plesne zabave: v sredo dne 29. januvarja poskušnja za „Besedo“ in „Kolo“; v nedeljo dne 2. februarja plesna vaja z vojaško godbo; v sredo dne 5. februarja zadnja poskušnja „Besede“ in „Kola“.

— (Bicikliški plesni venček.) K plesnemu venčku, kateri priredi klub slov. biciklistov „Ljubljana“ dne 8. februarja t. l. v „Národnem domu“ je pripomniti, da se ga udeleže člani v večini v novi salonski tredi; glede druzega občinstva želi se, da pride v običajni salonski opravi. Ker šteje klub tudi dosti zunanjih članov in ker obstoji slov. bicikliški klub v Celju, v Trstu in Gorici, kateri se še posebej vabijo, nadejati se je zanimivega plesnega venčka.

— (Muzejskega društva) člani se opozarujo, da bodo prihodnji pondeljek zvečer ob šestih v bralni sobi Rudolfina občni zbor, pri katerem se bodo volili jeden nov odbornik. K obilni udeležbi vabi — odbor.

— (Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani) bode imela svoj redni občni zbor dne 9. februarja v mestni dvorani ljubljanski.

— (Občni zbor „Slavca“) Odbor „Slavca“ opozarja svoje člane, da se polnoštevilno vdeleže občnega zbora, kateri bode jutri ob 2. uri popoludne pri Perlesu.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) bode imelo redni občni zbor v nedeljo dn 2. februvara 1896. ob 2. uri popoludne v steklenem salon gosp. Ferlinca. Vzpored: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Razni nasveti in interpelacije.

— („Slavčeva Maskarada“) bode letos v „Narodnem domu“ na pustno nedeljo dne 16. februvara. Ker je morala vlni ta priljubljena veselica vsled raznih ovir izostati, bode letos pomnoženega odbora naloga, ker je zanimanje vsestransko, da bode storil vse, da se maskarada sijajno in primerno prvi „Slavčevi maskaradi“ v „Narodnem domu“ vrši.

— (Izjemni tarifi na južni železnici.) Vodstvo južne železnice je novič dovolilo izjemne tarife za dovažanje stavbenega materijala za popravo po potresu poškodovanih ali zgradbo vsled potresa porušenih ljubljanskih poslopij.

— (Hudodelniški album) Po vzgledu policijskih oblastev v večjih mestih naložil je tudi ljubljanski mestni policijski urad album, v katerem se nahajajo fotografske slike oseb, ki so bile že kaznovane zaradi hudodelstva roparskega umora, ropa, tativine, ponarejanja denarja, uradnih pečatov in podpisov, zaradi goljufije in izneverjenja. Ta album šteje sedaj 729 slik. Zastopano je tu staro in mledo — 7letni deček poleg 70letnega starca — zastopani tudi razni stanovi — piskovec poleg elegantnega postopača — zastopani domači in tuji. Domičih, t. j. na Kranjskem rojenih oseb, nahaja se v tem interesantnem albumu 222, ki so bile kaznovane skupaj že s 587 leti težke ječe; največ jih je iz ljubljanske okolice, kamniškega in kranjskega okraja. Po spolu je 165 možkih in 57 žensk.

— (Policijske vesti.) Gospa Jozefi Wistner, stanuječi ob Cesti na južni kolodvor, ukradel je včeraj neznan tat srebrno remontoir uro. Posestniku Janezu Jazbecu ukradla je v Češnovarjevi gostilni v Kolodvorskih ulicah neznanu žensko, ki se je k njemu prisledila, znesek 8 gld. Policia je tatici na sledu.

— (Vreme) imamo že nekaj časa kako lepo, suho, da se praši po ulicah skoro kakor poleti. Vendar je precej mrzlo ali solnčno in prijetno.

— (Častno občanstvo) je občinski zastop na Ježici v svoji seji dne 22. januvara podelil dež. predsedniku gospodu baronu Heinu in okrajnemu glavarju gospodu markiju Gozaniju.

— (Zagorski Sokol) priredi dne 16. februarja veselico z govorom, igro, petjem in plesom. Natančneje vzpored sledi.

— (Okrožnim zdravnikom v Ljubnem) je štajerski deželni odbor imenoval gosp. dra. Josipa Vilimeka, doma iz Neštetic na Češkem.

— (Beračija celjskih nemškutarjev.) „Domovina piše: Na kako slabih nogah stoji nemški živelj v Celji in sploh na Spodnjem Štajerju, se prav očitno razvidi iz tega, da si iz lastne moči niti „Studentenheima“ ali pa „Vereinshausa“ ne morejo sezidati. Razsodnim Nemcem se torej ne zdi vredno, da bi podpirali to umetno nemštno celjsko in prav pičli so zategadelj prispevki, ki prihajajo iz nemških dežel. Že pol leta beračijo pri svojih dragih „Stammesbrüderjih“, a naberačili so komaj 8000 kron. Koliko lačnih želodcev bodo le s tem denarjem nasiliti? Od 18. t. m. sicer pričakujemo izdatne podpore. Ta dan je bilo 25 let, od kar nemška država obstoji, in celjski nemški listič je „Stammesbrüderje“ pozivljal, naj ta dan praznuje s tem, da sežejo v žep in pošljajo celjskim nemščinom toli potrebnih cvenkov. Dostojneje se ta dan ne more praznovati. No, celjsko nemčurstvo v jedno vrsto stavljati z mogočno nemško državo, je že več ko smešno. Nemci iz „reih“ so se ta dan presneto malo brigali za celjske pritlikavce in za njih „spufano“ nemštno. Nekaj napetnežev bode sedaj morda poslalo par goldinarčkev in to bo vse. „Studentenheima“ in „Vereinshausa“ pa še dolgo ne bo.

— (Boj za slovensko šolo v Gorici.) Povedali smo že, da se je vpisovanje v slovensko mestno šolo vršilo do cela nezakonito. Že naznačili o vpisovanju je bilo nezadostno. Dotični lepaki so bili natisnjeni samo v italijanskem jeziku in že prvi dan potrgani skoro z vseh zidov. Vpisovanje vršilo se je tako, da izmej dveh odposlanec mestnega šolskega sveta je jeden vpisovanje vodil, roditelje izplaševal in potrebno narekoval, mej tem ko je drugi vse to zapisoval. Navzoč član mestne policije goriske, previden s potrebnimi imeniki, razkazi in za-

pisniki, je ob jednem kontroloval, ali se izpovedbe roditeljev ujemajo s podatki, ki so bili njemu na razpolago, ter je delal svoje opombe, ako se je pokazala kaka razlika. Prvi dan smelo je po več oseb h kratu v sobo, v kateri se je vpisovalo; mestni policaj stal je v predsobi, da bi vzdrževal red, ako bi trebalo; ali ves čas, vse tri dni vladal je mej občinstvom najlepši red. Drugi dan smeli so roditelji v vpisovalno sobo le jeden po jeden: mestni policaj je stal pred vratih v vpisovalno sobo, a občinstvo v predsobi in po stopnicah. Tretji dan prihajali so roditelji pred vpisovalca jeden po jeden, policaj je stal na vratih predsobi, a občinstvo se je gnetlo vrhu stopnic. Tako postopanje je imelo podobo nekake srednjeveške skrivne sodbe ter ni obujalo posebnega zaupanja pri čakajočem občinstvu. Ko je prvi dan odibila ura jednajst, vzdignila sta se vpisujoča uradnika in odšla, ne zmeneč se za roditelje, ki so že dolgo tam čakali na vpis. Drugi dan prišlo je več ljudij od onih prvega dne; pa vpisovalca sta veliko počasnejše delala. Ob jednajsti uri odšla sta zopet, rekoč, da imata tak nalog, ter sta pustila 60 do 70 roditeljev, ne da bi vpisala vseh otrok. Nevolja mej občinstvom bila je toliko večja, ker nekateri so prišli že drugič v Podturn, ne da bi bili mogli opraviti, kar so želeli, in ker večina navzočih je morala pustiti delo in posle, da bi zagotovila svojim otrokom vpis v mestno šolo. Treći dan je mestni župan vsled pritožb to nekako odpravil in uradnika sta vpisovala, dokler je bilo ljudij. Ali tretji dan bila je druga neprilika. Že prejšnji večer začelo je snežiti in po malem deževati, da je bila drugi dan po vseh cestah bruzgalica in sneg, katerih otroci niso mogli zmagovali. Šolski odbor je bil prisiljen poskrbeti otrokom in roditeljem vozove, da so mogli od zasebne šole do podturnske kosarne, po blatnih cestah in nepotiskanih ulici „Via Lunga“. Vse te okolnosti so vzročile, da roditelji in otroci so trpeli mnoge neprilnosti in da mnogi niso mogli niti do tega priti, da bi svoje otroke vpisali. Zato je šolski odbor vložil prošnjo, naj se rok za vpisovanje podaljša, oziroma naj se vpisuje vsaj še prihodnjo nedeljo. Pri vpisovanju bila je mestnima uradnikoma vidna skrb, da sta vsled naloga, kakor sta rekla, kolikor mogoče otrok zavrnila. Vpis je služil najprej v vse drugačne namene nego za šolske. Videjo se je, da so mestni pooblaščenci natančno vedeli za vse take stariše, ki so v kaki zavisnosti od laških gospodarjev. In tu je pričela uprav divja, srdita gonja za slovenskimi otroci. Razoi gospodarji so kar zahtevali od zavisnih starišev, da morajo poslati otroke v laško šolo, sicer da jih zapade iz služb. Ali stariši so se hrabro držali in pustili raje službe, nego da bi se udali peklenskemu terorizmu irredentovske sodrge. Uprav solze globokega ginjenja morajo zaliti sleherno rodomljubno oko, ko vidi toliko stanovitnost najrevnejših slovenskih starišev. Čast jim! Oni zaslужijo venec narodnega mučenstva, pred katerim se morajo gobočno ukloniti najimenitnije slovenske glave!

— (Z Dunajem) se nam piše: Tretji večer slovenskega kluba bil je zopet zelo živahan. Lepa dvorana je bila polna. Kar je večer posebno odlikovalo, bili so imenitni gostje: Član gospodske zbornice, dvorni svetnik in vseučiliščni profesor gosp. dr. Vatroslav Jagić, profesor slavistike na vseučilišču v Budimpešti dr. Asbot, poljski pisatelj mons. Stojalowski, več učiteljev iz Bosne. Za bolnega staresto g. Navratila, pozdravil je odlično gospodo g. Pukl; ob imenih slavnih gostov zadoneli so glasni živio klici. Gosp. dr. M. Murko nadaljeval je svoje predavanje o češki narodopisni razstavi, ki je trajale čez uro. Bilo je zopet velezanimivo. V izvrstnem govoru slikal je učeni govornik slikovito delo češkega duha v preteklih dobah in v sedanjem času. Ko je govornik končal, bil je odlikovan od vseh strani z glasnim odobravanjem. Začelo se je po tem popevanje milih naših pesnij. Pevci so bili hrvaški, slovenski — štajerski učitelji. Slišali so se veseli razgovori, napitnice itd. Prof. Jagić in Asbot pozdravil je g. dr. Murko z navdušenim govorom z iskreno zahvalo za čast, ki sta jo učenjaka izkazala slovenskemu klubu. Prof. dr. Jagić zahvalil se je v prekrasnem govoru za zdravico, poudarjaje, da ga je navdala z velikim veseljem vest, da so si na Dunaji stalno živeči Slovenci ustavili svoj klub, da se tu zbirajo starejši Slovenci kjer goje milo materinčino, pojó slovenski pevci ter da podpirajo tudi narodne namene. Tak klub je v tujem mestu potreben; mej tujim življenjem izgubi se drugače prelahko mnogokateri rojak, kar nas uče izkušnje. Mnogokateri iz mej nas živel bi rad v domovini mej svojimi ljubimi, a kaj če nas je osoda postavila v tuje mesto! V takem klubu si ohramimo svojo narodnost, navdušujemo se za lepe svoje pesni in dokazujemo, da tudi v tujini duše svoje ne prodamo. Zato naj živi in se razveta slovenski klub! Te krepke in mile besede razplamile so vse navzoče. Vse je hitelo k odličnemu možu zahvaliti se za prekrasne besede. Prof. dr. Asbot zahvalil se je v hrvatskem jeziku za gospodljuben vsprijem, poudarjajoč, kako dolgo si je želel slišati jedenkrat slovenski govor! Ta večer se mu je ta želja izpolnila. Slovenski gospodljubrosti čast in slava! Poljskemu pisatelju vč. g. Stanislavu Stojalowskemu nazdravil je g. Pukl; hrvatskim in slovenskim učiteljem, ki so bili toli brojno v klubu, g. prof. dr. Pajk. Prelepo je poljski svečenik, mučenik za svoje ideje: Stojalowski navduševal vzajem-

nost slovansko, brez katere si slovanske bodočnosti kakor jo je želeti, predstaviti ne moremo. Naposled je govoril hrvatski učitelj iz Serajeva nazdravljajoč iskreni vzajemnosti hrvatsko-slovenski z željo, da bi se tej pridružili tudi bratje Srbi in Bolgari! Prelep je bil ta večer! Znamenit za slovensko kolonijo na Dunaju. Če znamenit ne varajo, bode slovenski klub v drugem desetletju nekako zbirališe za slovanske velenje. Pred vsem je seveda želeti, da se ga še zvestejše drže mnogoštevilno na Dunaju živeči Slovenci, katerih mnogi so že žalibog že prehudo potujili! —

— (Razpisane službe.) Pri deželnih agrarnih komisijih se odda več mest zemljemerskih pristavov in zemljemerskih asistentov. Mesečna nagrada pristava znaša sedaj 80 do 90 gld., asistenta 60 do 70 gld., priklauda za zunanjih dela znaša 1 gld. 75 kr. do 2 gld. na dan. Poleg tega dobe povračilo potnih stroškov in kancelijski pavšal. — Na tehnični srednji šoli v Serajevu je razpisano mesto učitelja stavbene mehaniške geodezije in deskriptivne geometrije v IX. dijetnem razredu s 1200 gld. letne plače, 400 gld. aktivitetne doklade. Čež pet let se plača povračila za 400 gld. in prizna naslov profesorja in čež 20 let se plača zopet zviša za 400 gld. in prestavi se v VIII. činovni razred. Sprva se začasno mesto odda in pri povoljnem službovanju definitivno. Za to službo naj se oglase inženjerji ali pa prošniki, ki imajo usposobljenje za srednje šole, ki so večji kacega slovanskega jezika. Prošnje do konca februarja boseski deželni vladi. Prošnje morajo biti kolegovane s 40 kr. za tiskovno polo in 10 kr. za priloge. — Pri okrajinem sodišču v Trbižu je razpisana služba sodnega sluge večega obeh deželnih jezikov. Prošnje do 17. februarja deželnemu predsedstvu v Celovcu. — Pri okr. sodišču v Knittelfeldu novosistemizovano drugo mesto sodnega pristava. Prošnje do dne 2. februarja predsedstvu okrožnega sodišča v Ljubnem (Lehen).

* (Srbske finance) so menda zopet jedenkrat v jako slabem stanju, ali pa Milan državne blagajnice izpraznil, kajti sicer bi v skupščini neki poslanec ne bil predlagal, naj se naloži davek vsem neoženjencem. V zapadnih državah evropskih, ni tak predlog ravno napačen, ker je tu skoro polovica moških neoženjena, kar tudi v socijalnem oziru ni dobro, a v Srbiji je tako malo samcev, da ni o njih govoriti. Da se je torej stavil rečeni predlog, morajo biti krive le finance; najbrž ga ni dobiti groša v drž. blagajno, zato tako obupni nasveti.

* (Oporoka milijonarjeva) Nedavno je umrl v Šopronju predsednik tamošnje trgovinske zbornice Pavel Müller. Za generalnega dediča svojega velikega premoženja je postavil upokojenega sodnega svetnika Antonia Sandorffya. Mestnim ubogim je volil brez razlike veroizpovedovanja pol milijona gol dinarjev. Če bi pa utegnili nastati kakki razpori, razdeliti naj se ta svota na 40 delov; 35 delov dobe katoliki, 4 dele protestantje in 1 del židje. Svojo trgovino in 40.000 gld. je volil prokuristu Kammerlakenu. Sorodniku dr. Otonu Müllerju je volil letno apanga 3000 gld. in prosto stanovanje.

* (Samomor iz strahu) V Ottakringu na Dunaji sta se dva šolarja v šolski sobi pred začetkom pouka po starci šolarski navadi pretepala. Desetletni Fran Vogel je pri tem odtrgal kljuko od vrat, prav v trenotku, ko je vstopil v sobo učitelj. Vogel se je učitelja tako ustrašil, da je hitel k oknu in skočil na dvorišče, kjer je obležal mrtev.

* (Poskušen atentat) Iz Draždan je prišel s pošto zavoj, naslovil na državno pravdništvo v Berolinu. Ko je sodni sluga prevzel zavoj, postal ga je nekam trdo na mizo, v tem hipu je zavoj eksplodiral. Na srečo ni bil nihče ranjen, pač pa je bilo poštno poslojje precej poškodovano. Detonacija je bila velikanska. Preiskava je dognala, da so bila v zavodu Lefaché patrona, a kaka je bila naprava, da so eksplodirale, se ni dalo konstatovati, in takisto se tudi ne vede, kdo je ta prijazni dar posiljal drž. pravdništvo.

* (Zasuta vas) Velik plaz snega je v Tesaliji zasul celo vas Trikalna Vas je štela 24 hiš. Večina prebivalcev se je rešila, le nekaj otrok ni moglo uteči. Ponesrečilo je baje mnogo živine.

* (Trideset let po nedolžnem v pregnanstvu) Leta 1865. je pogorela vas Skvosaovo na Ruskem. Sum, díl je zanetil ogenj, se je obrnil na nekega Sušina. Župan Laptev je bil dal tisto noč Sušina aretovali zaradi pigančevanja. Iz zapora je Sušin videl, da gori pri županu; klical je najprej na pomoč, potem pa skušal prebiti steno zapora. Ko je napravil toliko luknjo, da bi lahko splezal iz zapora, prišli so ljudje. Dolžili so Sušina, da je prebil steno, zanetil ogenj in potem zopet splezal v ječo in na podstavi teh podatkov ga je sodiščo obsodilo na smrt, katera kazen se mu je premenila v šest let delovanja v sibirskih rudokopih in trideset let pregnanstva v Sibiriji. Sušin je to kazeno prestal. Sedaj je neki Bahtar in na smrtni postelji obstal, da je on I. 1865 zanetil požar in da je bil Sušin po nedolžnem obojen in kaznovan. Reven starček se je vrnil Sušin v svoj rojstni kraj, kake odškodnine seveda ne dobi — kam pa bi država prišla, ko bi morali plačati odškodnine vsem, katerim se je zgordila kaka krivica.

Priloga „Slovenskemu Narodu“ št. 20, dné 25. januvarja 1896.

* (Junak žalostne postave) Pariški žurnalist Gallais se je pred nekaj meseci odpravil s svojo ženo iz Pariza z nameno, da potuje ž njo v samoklici ali — po domače — „šajtrgi“ okoli sveta. V Zagrebu mu je zmanjkalo denarja, zato je raztrisal vest, da je izgubil 1000 frankov, v Belegradu je bil pa že tako obupal, da je sklenil umreti. Obesil se je, a na mestu, kjer je vedel, da ga takoj najdejo. Res so ga ljudje rešili in mu pomogli, da je odpotoval na Dunaj. Tu je lakote na cesti omagal. Rojaki njegovi so zložili denar, da je mogel odpotovati v Pariz; za njegovo ženo ni bilo treba skrbeti, ker je bila svojemu možu že prej ušla.

* (Kmetska gledališča na Ruskem.) V vasi Petjino v guberniji voroneški obstoji že deset let gledališče, na katerem igrajo samo kmety in katero samo kmety obiskujejo. Ustanovil je to gledališče neki učitelj in na svoje troške preskrbel dekoracije, kostume in kar je sploh treba. V dvorani je 120 sedežev po 20, 10, 5 in 1 kopejko. Gledališče je pri vsaki predstavi popolnoma razprodano. Jednaka kmetska gledališča odstoje tudi v Križevu v bolhovškem okrožju in v vasi Roždjestvenskoe pri Petrogradu.

* (Angleška banka) praznovala bode v tekočem letu 200letnico svojega obstanka. Leta 1694 se je sklenilo ustanoviti „narodno banko“ in se je podpisalo 1.200 000 Lstrl., koncem leta 1695 pa je začela poslovati. Sedanje poslopje angleške banke v Threadneedle ulici stoji že od leta 1734, sicer pa nima na zunanjih frontah nobenega okna in nemore se že radi tega ponašati z stavbarsko lepoto, pač pa je kljubovala že dvakrat napadu oborožene policije družali. Glavnica banke znaša sedaj 14.533.000 Lstrl. in ima rezervnih zahladov 3.714.660 Lstrl. Vodstvo obstoji iz 1 guvernerja, 1 podgovernerja in 24 ravnateljev. Osobja šteje zavod 1160 uradnikov, katerim se letno plača nad 3 in pol milijona goldinarjev vrh tega pa še za upokojnino nad pol milijona letno. Razun teh 1160 uradnikov pa posluje še 1000 pisarjev. Bančni album hrani mnogo posebno zanimivih redkosti, mej drugimi pet bankovcev, katere so rešili, ko se je potopila ladija „Euridika“ in jih privedli čez sedem mesecev izpod vode. Nadalje imajo bankove, kateri je bil celih 125 let v prometu, predno ga je dobila banka nazaj. Največ veljavni bankovci, katere je izdala, so oni za 1 milijon Lstrl. to je 12 milijon goldinarjev; izdelali so se le širje in se ploše potem uničile. Jednega ima Rothschild drugega pa Coutts. Zadnji dal ga je v okvir in ga za reklamo obesil v svoji pisarni. Po 100 000 Lstrl. izdelala sta se le dva bankovca; največ veljavni, sedaj še v prometu so pa po 1000 Lstrl. to je 12.000 gld. Počasna bančna straža šteje 39 gardistov, katerim zapoveduje jeden častnik in 70 stražnikov.

* (Arhitektinje v Ameriki) V San Franciscu v Ameriki nameravajo zgraditi velik sanatorij (zdravilišče). Razpisano je bilo darilo za najboljše načete. Došlo je več načrtov od raznih ameriških stavbarjev. Prvo darilo se je priznalo načrtu, kateri sta izdelali dve mladi dami sedemnajstletna Marija Chamson in osemnajstletna Alice Hando. Obe sta se dve leti na višji šoli učili stavbarstva.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je podpisano blagajništvo zadnji teden prejelo: že objavljenih 100 gld. pokroviteljine od g. dr. Gregorija Kreka v Gradcu in od g. prof. Štiftarja v Kalugu na Rusku 2 gld. — Ta teden ni bil dober. Bog daj, da bi bil prihodnji boljši! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvu našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Fran Luzznar, učitelj v Primskovem pri Kranju, 10 krov, nabранo v veseli družbi pri Kukovcu v Britofu, darovali so gg.: M. Brezar, J. Fende, J. Koželj, M. Krč, L. Lukač, Fr. Luzznar, P. Pokorn, A. Potočnik, J. Remec in J. Strupi. Živelji rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavke.

Poreč 25. januvarja. Po naročilu grofa Badenija so prišli sem namestnik Rinaldini, namestniški svetnik Čermak in namestniški tajnik Pipic. Laška večina je včeraj razveljavila volitev Mandiča in Jenkota. Slovenski poslanci so vsled tega zapustili dvorano in se najbrž ne vrnejo več v dež. zbor.

Dunaj 25. januvarja. Pričakovati je te dni jako važnih vladnih naredb glede primorskih razmer.

Dunaj 25. januvarja. Imenovanje grofa Coudenhovea českim namestnikom se razglasil

še pred proračunsko razpravo v češkem deželnem zboru.

Dunaj 25. jan. Drž. sodišče je odbilo pritožbo dra. Luegerja in tovarišev glede razusta obč. sveta, in sicer zaradi inkOMPETENCE.

Praga 25. januvarja. V adresnem odseku je poslanec Kramar predložil popoln državnopravni načrt, kateri obseza vse češke postulate. Nemški člani odseka so protestovali proti temu in zapustili dvorano. Na predlog veleposestnikov se je volil pododsek, kateremu se je izročil Kramarjev načrt. V tem pododseku so trije veleposestniki in trije češki poslanci.

Opava 25. januvarja. Častni sod je dva tukajnja rezervna č. stnika obsodil na izgubo šarže, ker sta podpisala oklic zaradi Bismarckove slavnosti.

Budimpešta 25. januvarja. Apponyijevi predlogi glede zagotovitve svobodnih volitev so se s privoljenjem ministerskega predsednika odzakali posebnemu odseku. Csaki je predlagal, naj noben uradnik in noben poslanec ne dobi železniške koncesije.

Rim 25. januvarja. Vlada je poklicala grofa Nigra sem, da zaslisi njegovo mnenje glede obnovitve trozvez, katera poteče l. 1897. Nigra je najstarejši laški politik in odločen nasprotnik obnovitvi trozvez.

Narodno-gospodarske stvari.

Dva olajševalca.

Čul sem, vozeč se po železnični proti Ljubljani, ta pogovor:

Aluh: Kaj imate opraviti v Ljubljani, če smem vprašati?

Beluh: Nekaj drobiha nesem v hranilnicu, seveda v staro kranjsko.

A.: Čudo! Jaz takisto v staro, ker v mestni hranilnici gospodarijo slovenski liberali. Brr! Koliko zlega so na nas že navalili ti brezverci! Minili so stari dobrì časi in ž njimi stari pošteni kmetje. To čutiva hudo, ker oba imava dokaj denarja naloženega pri kmetih. Poprej so dajali obresti po 8 do 10 od sto. Redno so plačevali, in za dobroto, da jih čakam še leto in dan, so nosili vina, kuretine, svinjetine in druge take kmetske drobjave. Kmet doma ni pogrešal, kar je prinesel, ampak vesel je bil, da sem dar sprejel in mu skazal milost, da ga še čakam. Tako je šlo vse po domače in vse pošteno. Saj pravim, poštenost gre nad vse.

B.: No, zdaj so pa ti notarji in advokatje, ki pod krinko narodnosti odirajo narod, kmetia pripravili ob um in poštenost. Danes pride kmet in se ošabno obregne: pusti mi glavnico po pet od sto ali pa vzemi denar. Kaj morem? Vesel naj bom, da dobivam obresti vsaj po pet od sto. Jutri pa piše notar: Izposloval sem za vašega dolžnika posojilo pri hranilnici. Plačau vam posojilo s 6% obrestimi, kakor so v pismu pisane; pridite po denar in podpišite pobotnico, sicer bi moral dolžno vsoto v sodišče položiti. Da bi ga strela! Samo 6% ponuja; kmet je pa po ustrem dogovoru dajal obresti po osem od sto in vselej tudi kaj prinesel za dobroto.

A.: Žalibog, res je tako! Nam so se gotovi redni dohodki zmanjšali pod polovico nekdajne vsote. Na drugi strani se mi pa smili ubogi kmet, ker je tako prišel pod oblast brezsrčnih tujih hranilnic in posojilnic. Kako si naj pomaga, kadar pride polom nad te denarne zavode, ki delajo s prenizkimi obrestimi.

B.: Ah, da bi skoro prišel! Pa ne razumem kako smo prišli v teh slabih časih, ko kmet skoraj nima, da bi v denar naredil, do tega, da je tako malo zvršilnih prodaj in pri njih več ne more delati dobičkov. Nedaj smo stopili k licitaciji, rekli kmetom na levo in desno nekaj prijaznih besed in pustili so nam, da smo kmetijo prav cenó izdražili. Prodali smo potlej tisto kmetijo na drobno mej sosedje; nekaj seveda nam je ostalo dobička za trud in za nevarnost, sosedje so pa naredili še večje dobičke, ker so kupili zemljišča od nas na čakanje in malone zastonj. Zdaj pa pride kmet sam k dražbi in preplača zemljišče. Denar za to mu pa izposluje zopet tisti prokleti liberalci.

A.: V „Slovencu“ od petka, 17. januvarja 1896, sem čital govor poslancega Pfeiferja, v katerem utemeljuje svoj predlog o polajšavi prisilne legalizacije. Ta predlog bi utegnil naše koristi nasproti kmetu na bolje obrniti.

B.: Vem, da poslanec Pfeifer že dlje časa jaha tega konjička — količka; ne razumem pa, kako bi njegov predlog koristil baš nam.

A.: Že gola logika vas mora učiti, da je Pfeiferjev predlog koristen in času primeren; ker sicer bi se mu ne protivili narodni liberalci. Toda poslušajte tudi praktične razlage.

B.: Prav radoveden sem; prosim, govorite.

A.: Nameravana olajšava se tiče vrednosti do 100 gld. Hranilnice ne posojujejo zneskov pod 100 gld., ker so dotednji stroški v primeri z zneskom posojila preveliči. Kmet in sploh bolj majhen posestnik pa potrebuje prav pogosto zneskov pod 100 gld., in kam naj priteče v sili, ako ne k nam? Tako bo baš odprava legalizacije za malostne zneske kmeta zopet dovedla pod krila svojih starih in naravnih, svojih domačih dobrotnikov. Dolžno pismo naredim sam ali ga naredi prijatelj, takisto tudi prošnjo za intabulacijo. Kmet bo sicer za to delo nekaj plačal, vendar dokaj manj, kakor bi vse to stalo z legalizacijo vred pri notarji ali advokatu. Glavna reč je pa, da se kmetu prihranijo pota k sodišču. Verjemite mi, da je kmet toliko bolj srečen in pametni, kolikor manj pride v dotiko z advokati, notarji in sodišči — s temi gnezdi liberalstva.

B.: Meni bi tudi bilo sitno pečati se z malostnimi posojilnimi zneski. Sploh pa ne bi bilo za občo korist, ako bi se v zemljišču knjigo vpisovala prav majhna posojila in ako bi se zemljišča tako drobila, da bi se v zemljišču knjigi opravljala posestva tako neznačna, da jih brez drobnogleda težko najdeš v mapi.

A.: Vaše modrovanje diši po liberalstvu. Manjša kakor so posestva, toliko več je ž njimi prometa, in to je za nas koristno. Tudi ni treba, da se ukvarjate z majhnimi posojilnimi zneski. Kmet prosi 400 gld.; danes mu daste sto, jutri sto, čez tri dni sto in čez osem dni še sto goldinarjev. Vi imate štiri vknjižena dolžna pisma brez legalizacije, vendar popolnoma poštena, kmet pa plačuje obresti od vseh 400 gld. zajedno. Pozneje mu tudi daste štiri pobotnice vsako posebe, saj jih plača kmet, in zopet ne bo treba hoditi k sodišču. Če kmet ne plačuje redno, naredite za zamujene obresti nova dolžna pisma z novimi obrestimi; in kadar zemljišče novih bremen ne prenese več, izročite dolžna pisma advokatu, da bo tirjal in kmeta pognal. Kmet bo za to klel advokata, ne vas, ker vedel bo, da vi ne zahtevate drugega nego to, kar vam pošteno gre: glavnice in obresti, in da stroške na reja samo advokat tam pri sodišči, kjer tudi legalizuje.

B.: Vse je res, kar govorite.

A.: Pokažejo se še druge ugodnosti. Če hočete kako zemljišče priskupiti k svojemu posestvu, pokličete dotednega kmeta o pravem času, že veste kedaj; ponudite mu kupnino in kmet se bo naposled udal, ko bo videl novce na mizi. Zdaj napravite takoj kupno pismo pred kmetskimi pričami in brez legalizacije. Ako bo kupnina nad 100 gld. se pa naredi več pisem, ali v pismo postavi manjše kupnina nego je resnična. S kmetom se more ravnat, kakor je z železom, katero se kuje, dokler je razbeljeno. Na potu od doma do sodnjega mesta se kmet včasi ohladi ali skuja, ali pride zapeljivcem v roke; in pripetilo se je že, da je kmet pred sodnikom, kateri naj bi mu poveril podpis, zahteval, da se pismo prečita, predno se bo podpisalo. In kaj je naredil sodnik? Ni pokaral, ni zapreti dal človeka, ki me je žalil o itno, dvome nad mojo poštenostjo, ampak prebral ja pismo od konca do kraja, kakor bi morda tudi sam dvomil, ali sem pisal vse resnično in pošteno. Tako daleč nas je zavedlo to liberalstvo! Zatorej mora nehati legalizacijo; in dolžnost vse naše stranke je, da slikamo to novodobno legalizacijo črno in črno, kakor največjo nesrečo za načega kmeta. In kakor veste, kmet nam verjame.

B.: Ne bil bi verjel, da je Pfeifer toliko premeten.

A.: Tu ne gre za premetenost. Pfeiferju je do tega, da se tudi Kranjska džela pridruži tistim bolj razsodnim deželam, ki so kmetu na korist sprejeli olajšavo pri legalizaciji. Pfeiferju gre za čast naše domovine.

B.: Nekako čudno se mi zdi, da v Bukovini, v Galiciji, v Tirolah, na Goriškem, v Istri in v Dalmaciji še niso uvedli olajšav pri legalizaciji. Prav v teh deželah so kmetje dokaj bolj revni in podpore potrebni, negoli v onih, kjer imajo legalizacijo olajšano. Ako je namen olajšave ta, da se kmetska obvaruje stroškov, potem bi bili morali najprej v deželah, kjer so kmetje revni, olajševati legalizacijo. Naredili so pa ravno naročbe. Meni se vendar zdi, da ima ta prisilna legalizacija namen obvarovati kmeta, kateri je poleg revščine tudi malo izobražen in največ pisana neveč, da ga ne izkorisčajo sleparji in odtrnniki.

A.: To je v teoriji morda res, v praksi pa kmetu legalizacija ne koristi prav nič. Če hočete kmetu pomagati naj zatrò advokate in notarje. — Nam gre za čast dežele, in prav s tem, da zahtevamo olajšave pri legalizaciji, spričujemo, da pri nas ni sleparjev in oderuhov, in da naš kmet ni na tako nizki stopinji, kakor na pr. v tisti na pol poždeni Galiciji. Zato hvalim poslancega Pfeifera, ki nam dela čast in korist.

Vstal sem na to v svojem kupeji in vprl svoje liberalne oči v Aluhu in Beluha, ki me nista poznala. Obžaloval sem sam pri sebi, da ne pošiljajo skupine kmetskih volilcev vsaj trideset izvoljencev v deželni zbor kranjski. Ta dva možaka bi bila izvrstna narodna zastopnika in olajševalaca kmetskih denarnih mošnjičkov na kranjsko-konservativni ali kranjsko katoliški podlagi.

Bratje Sokoli!

Kakor oznanjeno, vršil se bodo v četrtek dné 6. srečana 1896 naš letošnji

prvi družbinski večer

ki bode ob jednem prva veselica v novo izdelani telovadnici sokolski.

Začetek je ob 8. uri zvečer. Pristop imajo izključno le Sokoli in njihove rodbine. Vstopnine ni.

Pojeta pri veselici bratski nam društvi „Ljubljana“ in „Slavec“ ter svira sl. godba c. in kr. pešpolka št. 27. Natančneji vzpored razdelil se bode na večer veselice.

Ker bode to prvi nastop „Sokola“ v novi telovadnici, sklenil je odbor, da imajo društveniki priti v sokolski opravi.

Pozivljeva Vas torej, bratje Sokoli, da se za družbinski večer dné 6. srečana 1896 poslužite v čim največjem številu sokolske oprave, kar bode dalo poseben značaj prvi sokolski veselici v „Narodnem domu“. Na zdar!

Dr. Ivan Tavčar, Viktor Murnik,
t. č. starosta, t. č. tajnik.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dà tako mnogostransko porabiti, nego „Mell-ovo francoško žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešnjoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in žive kreplino in je zatorej dobro, da se priliva kopilom. Steklenica 90 kr. Po poštem povzetju pošilja to zdávilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (1756—1)

Maggi-jeva slavnozdana juhna zabela in Maggi-jevi bouillonski zavojski so se hitro udomačili povsed v višjih krogih. Nudijo pa tudi manj premožnim ljudem neprecenljivo korist, da si s priprosto in štedujočo pripravo preskrbē zdravih in tečnih jedij.

Štev. 43. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 703.

V nedeljo, dné 26. januvarja 1896.

Materin blagoslov ali nova Chonchon.

Igra s petjem v petih dejanjih. Preložil Josip Cimperman. Kapelnik g. Hilarij Beniček. Režiser g. Rudolf Ineman. Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek točno ob 1/8. uri. Konec po 10. uri zvečer.

Vstopnine glej na gledališkem listu.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v četrtek, dné 30. januvarja 1896.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Antonia Samca posestvo v Čikavi, cjenjeno 1832 gld. in 300 gld. in Lovrenca Jarca posestvo v Dragomeru, cjenjeno 1350 gld., oba dne 29. januvarja in 29. februarja v Ljubljani.

Jere in Jožefa Poljanec zemljišče v Zatičini, cjenjeno 4283 gld., dne 30. januvarja in 27. februarja v Zatičini.

Lovreta Levarju posestvo v Grahovem, cjenjeno 1570 gld., dne 20. januvarja in 5. marca v Cirknici.

Tuji.

24. januvarja.

Pri **Malléi**: Perlinger, Manuell, Schwanda, Kellermann, Reich, Krha, Ligna, Dinti, Schacherl z Dunaja. — Sbil z Mokronoga. — Schweiger iz Litomišla. — Treo iz Postojne.

Pri **Lloyd**: Schellander iz Grada.

Pri **južnem kolodvoru**: Kenigsfeld z Dunaja. — Frank iz Rakeka. — Müller iz Bergama.

Umrli so v Ljubljani:

21. januvarja: Jožef Rebol, mestni ub g, 70 let, Karolinova cesta št. 7, spridenje jeter.

22. januvarja: Jera Zupančič, delavka, Na Stolbi št. 6, jetika. — Jurij Jekovec, mizar 68 let, Rimskova cesta št. 9, emphisem pulm.

23. januvarja: Marija Knalič, šivilja, 76 let, Cesaria Jožefa trg št. 8, ostarelost. — Jernej Perdan, delavac, 64 let, Opeksarska cesta št. 58, vodenica. — Reza Jesih, delavka, 29 let, Poljanska cesta št. 33, jetika. — Marija Kitzler, šivilja, 22 let, Poljske ulice št. 58, jetika. — Marija Lušin, uradnikova vdova, 81 let, Marije Terezije cesta št. 14, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Januvarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
24.	9. zvečer	743.7	— 1.7	sl. svzh.	skoro jas.	
25.	7. zjutraj	743.0	— 9.5	sr. vzjvz.	jasno	0.0
	2. popol.	742.1	— 0.1	sl. s. zh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura -1.4° , za 0.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 25. januvarja 1896.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	10	"
Avstrijska zlata renta	122	"	70	"
Avstrijska kronska renta 4%	100	"	65	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	70	"
Ogerska kronska renta 4%	99	"	65	"
Avstro-ogrske bančne delnice	1007	"	—	"
Kreditne delnice	370	"	50	"
London vista	121	"	15	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	27.5	"
20 mark	11	"	85	"
20 frankov	9	"	61	"
Italijanski bankovci	44	"	15	"
C. kr. cekini	5	"	70	"

Dné 24. januvarja 1896.

100 državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	182	"	"
Dunava re. srečke 5% po 100 gld.	128	"	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. list.	120	"	50
Kreditne srečke po 100 gld.	197	"	50
Ljubljanske srečke	23	"	50
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	25
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	170	"	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	478	"	—
Papirnat. rubelj	1	"	28

Težko prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje
slasti do jedij, zgago i. t. d., dalje
katar v sapniku,

zasišenje, kašlj, hripost so one bolezni,
(III.) v kojih se (1698—1)

**OLAVNO SKLADISTE
MATTONIJEVE
GIESSHUBLER**
načrtljivo lučne
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z oso-
bitim uspehom.

Izviralsice: **Glesshübl Statina.** Zdravilišče in vodo-
zdravilnica pri Karlovi varihi.
Prospekti zastojni in franko.

Zahvala.

Pokojni moj soprog gospod **Alojzij Kos**, je bil pri zavarovalni družbi za življenje

The Gresham v Londonu za 5000 gld. zavarovan.

Generalni zastopnik tukaj, gospod **Gvido Zesohko**, je takoj, ko sem prinesla dokumente, zavarovan glavnico brez vsacega odtegljaja izplačal. Za posebno prijaznost po ura navi te stvari izrekam mu javno svojo zahvalo in najiskrenje priporočam zavod „The Gresham“.

V Ljubljani, dné 21. januvarja 1896.

(1836) **Ivana Kos.**

Prešernove poezije

v novi zelo elegantni izdaji

v usnje vezan, zlatoobrezan izvod 1 gld.,
po pošti 1 gld. 5 kr.

prodaja in priporoča

Anton Zagorjan

knjigar v Ljubljani.

(1801—4)

Resna ponudba.

Mlad trgovec in posestnik na Spodnjem Štajerskem si išče, radi premalega poznanstva, tem potom **nevesto**. Poleg primerne mladosti in prijazne unanjosti se zahteva gospodinska izobražba, veselje do trgovine in prinesek vsaj dveh tisoč goldinarjev premoženja.

Resne in točne ponudbe, katerim se jamči popolna tajnost, sprejme pod naslovom „**Slovenka**“ upravnštvo Slov. Naroda.

(1837)

Deček za mesarski obrt

kateri je lepega vedenja in je ljudsko šolo dovršil, **vzprejme se takoj pri** (1793—6)

Jožefu Windischeru
mesaru v Kandiji pri Novem Mestu.

Pes

črn, velike rasti, 1 1/2 leta star, dober za stražo,
se proda.

Več se izvē pod naslovom: **F. B. h. št. 26**
v Kranju.

(1818—3)

Lepo posestvo

(arondovan), s hišo in gospodarskim poslopjem, z dobro zasajenimi vrti itd v **Nošah**, 5 minut od M. P. na Brezjah, se daje takoj z ugodnimi pogojih v **najem**. Natančne poizvē se pri **Fr. Kocijančiču** v Nošah, pošta **Radovljica**.

(1809—3)

Ijubljana
pred potresom.

33 × 50 cm.

Komad po 30 kr., po pošti 5 kr. več, dobiva se v „**Národní Tiskarni**“.

100 do **300** goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v **vseh krajih** gotovo brez kapitala in rizike s prodajo zakinito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“ **Rudolfu Mosse na Dunaju**.

(1636—6)

Zjednačilne stružnice

ki se gonijo s kako silo ali z nogami, vrtalne stroje v vseh velikostih, stroje za rezanje ovjakov, vobljalne in pilne stroje, vratnice za luknje in skarje, kakor tudi stroje za obdelovanje lesa, trakovne in krožne zage, zlikalne stroje itd. posilja po najnizjih cenah.

(1789—2)

Friderik Merores, Dunaj, I., Rathhausstrasse 2. Ceniki zastojni in franko. Vedno 100 strojev v zalogi.

Vse

Iščem učenca

ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom na deželi.
Ponudbe vzprejema **Fr. Prijatelj, Tržišče pri Mokronugu.**
(1829—2)

Prodá se hiša

z 10 orali zemljišč in dobro obiskovano restavracijo. Omenjena hiša je $\frac{1}{4}$ ure oddaljena od Ljubljane in se radi rodbinskih razmer **zelo ceno proda.** — Drugo poizvē se v posredovalnem zavodu **A. Kaltša** na Prešernovem trgu v Ljubljani. (1795—3)

Tovarniška zaloga
s patentovanimi predmeti išče

za vsako občino in okolico. Stalna mesečna plača zajamčena. Agentura se vzprejme lahko tudi kot postransko opravilo. Ponudbe pod št. „Sicherer Verdienst“ Avgus: **Vlk v Pragi, 1050/II.** (1766—7)

Lesno volno (fino oblanje) kot najboljše, najceneje in najčisteje zamotalo gradivo;
lesene oboje za pošiljatve vzorcev vsake vrste; **čistilne trešice** za pivovarne in tovarne octa; **zaboje** vsake oblike in velikosti in za vsako rabo; s stroji izdelane **zobnike**, higijenično čiste; **specijaliteto:** izključno patentovane **cevke za smotke**, kakor tudi druge v **lesno stroko spadajoče predmete** ponuja

Grajsko Kolovška lesna industrija
v Jaršah pri Mengšu na Kranjskem.
Pojasnila, kakor tudi prevdarki stroškov se radovoljno dajejo. (1650—5)
Feliks Stare.

Kdor kašlja vzemi slavno-
znanih in zmi-
rom zanesljivih (1429—13)

Kaiser-jevih prsnih bonbonov.
Pomagajo gotovo pri kaštu, hripcnosti, prsnem kataru in zaslitjenju.
Po mnogobrojnih spričevalih so priznani za najboljše in najcenejše.

V zavitkih po 10 in 20 kr. prodajata jih **Viljem Mayer in M. Mardetschläger, lekarja v Ljubljani, in Martin Petek v Veliki Nedelji.**

Predpust 1896!

Kotilijonski redi, kotilijonske ture, pokrivala, papirne krinke v bogati izbéri.
Kostumske podobe za maske po 40 in 50 kr.
„**Slovenski plesalec**“. Zbirka raznih narodnih in navadnih plesov, 40 kr., po pošti 43 kr.
„**Tanz-Album**“ za leto 1896, 1 gld. 20 kr., po pošti 1 gld. 30 kr.
Neumayr — „**Fliegende Herzen**“, polka francoska, 60 kr.
Jabornegg — „**Rosenknospent**“, valček, 90 kr.
Nadalje priporočam:
Prešeren — **Pesni**, nov, elegantni natis, v usnje vezan 1 gld., po pošti 1 gld. 5 kr.
Cimperman — **Pesni**, broš. 90 kr., v platno vezane, z zlato obrezo 1 gld. 40 kr., po pošti 1 gld. 50 kr.
Pfeiweis — „**Kuharica**“, 1 gld. 80 kr.
Prato — „**Süddeutsche Küche**“, vezano, 3 gld.
„**Karmen**“, velika opera, 6 gld., — **Potpourri za ginsovir**, I. in II. del, à 1 gld. 50 kr. (1833—2)

J. Giontini, knjigar v Ljubljani.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(1719—4) pri
nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.
I Kolowratring 9 DUNAJ.
IV Weyringergasse 7* **DUNAJ.**

Vsek dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastonj.

J. Klauer-jev
kemično-čisti higijenični kranjski likér iz planinskih zelišč

vpliva v visoki meri osveževalno in oživajoč, če se kdo neugodno, slabo in nevičeno počuti, pospešuje prebavljanje in se priporoča kot vsakdanja dijet-tična piča.

Zajamčeno čisti izvleček je in se ne sme primerjati z nobenim likerjem, ker dobrodejno in zdravilno upliva ter vse druge prekaša.

Ta jedini domači proizvod te vrste bi se moral povsodi popolno ceniti in bi ne smel manjkati v nobeni hiši, v nobeni restavraciji in v nobeni kavarni.

Pristnega prodaja (1370—27)

J. Klauer v Ljubljani.
Zakonito zavarovan.

Poštna in brzjavna odpravitev

vzprejme se s 1. februvarjem v službo.

Ponudbe blagovolé naj se poslati na **e. kr. poštni urad v Mokronogu.** (1816—2)

Veliki krah!

New-Jerk in London nista prizanašla niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent srebrnih vilič iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavnih žlic;
- 1 komad amer. patent - srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent - srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupie za jaje;
- 6 komadov angleških Viktoria-čašic za podklade;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad edilnik za čaj;
- 1 komad najfinjejsa sijalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo **gld. 6-60.**

Vseh teh 44 predmetov je poprepjalo stalo gld. 40 — ter je že moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **gld. 6-60.** Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garančuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povreč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikedor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

darilo za svatbe in druge prilike in za vsake boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v

A. HIRSCHBERG-a glavni agenturi zedinjenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaju, II, Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpôšte.

Čistilni prasek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz počivalnih pisem:

Otomac 1. maja 1892. S pošiljatvijo sem izredno zadovoljen, prekosila je za mnogo moja pričakovanja.

Stotnik Oz ..., krajno poveljništvo.

Ljubljana. S prejeto pošiljtvijo sem nad vse pričakovanje jako zadovoljen ter bodem Vašo jako lepo robo povsod najbolje priporočal,

Ivan Lušin, c. kr. obl. avt. zemljemer.

Vsak svoj tiskar!

Ameriška tiskarna s pismenkami od kavčka

s katero napraviš adresne karte, cirkularje, naznaniha vsake vrste, numeriranje itd. Lahko uporabljanje in cena naprava omogočuje vsakemu, imeti svojo tiskarno, katere faktična vrednost se v vseh trgovskih in obrninskih krogih dobro obnese. Cene za popolno tiskarno z elegantly ploščinasto kaseto, večvrstnim vrstomerom in stavilno skobo red:

Št. 1 s 120 črkami gld. 2 — Št. 3 s 220 črkami gld. 3 —
2, 176 250 4, 310 * 375

Št. 5 s 387 črkami gld. 450.

Permanentne hrvene blazinice v vseh barvah: 10x6 cm velike 40 kr., 11x7 cm velike 60 kr., 16x8 cm velike 1 gld.

Razpoložja proti povzetju **jedina glavna zalog za Avstro-Ogrsko**

M. Rundbakin, Dunaj. II., Glockengasse 2. (1774—1)

Odlikovan na svetovni razstavi Čeških svetinj. (1862)

I. najstarejša posredovalica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

Priporoča jako dobro, simpatično **kuharico** s 3, 4%, 2 in letnim spričevalom; — trenzega, jako zanesljivega **kočičnja** s 8 in letnim spričevalom; — čedno, 35letno **hišnjo**: — jako zvesto, priprosto, zelo pridno **matakaričko**, ki lahko vloži varčino; — več močnih delitet za vsa dela rabljivih. — **Nujno išče tri gostilniške kuharice** za tukaj in drugod, dober zasluzek in dostojno ravnanje itd. itd. (1835)

Prodá se za nizko ceno

hiša z vrtom

v mestu blizu železnice, posebno pripravna za kako obrtno podjetje. — Vse drugo poizvē se v posredovalnem zavodu **A. Kaltša**, Prešernov trg, v Ljubljani. (1794—3)

! Sirijeve kroglice!

(Patent Nic. Baron.)

Kemično dodatno sredstvo za navadni petrolej, naj se tako smrdi v vsaki svetilnici.

Jako lepa, brillantna luč (kakor žarna).

Znatno prštenje (do 50 edstakov).

Nobenega dima, nobenih svetilničnih saj, nobenega razpoka

V originalnih škatljicah po 48 kr.

Jedna kroglica 7 kr. (za jeden tedee).

Prodajali na drobno dobe rabat. (1792—2)

Zalog v Ljubljani ima

lekarna „pri zlatem orlu“.

***** Na najnovješti in najboljši način umetne (1504—20)

zebe in zebovja

ustavila brez vsakih bolečin ter opravila plombiranja in vse **zobne operacije**. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živega

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Čudovito po ceni na prodaj samo gld. 2-10.

Ker moramo opustiti svoje podružnice in veliko zalog blaga, ko smo ustavili svoje velike tovarne, oddamo zaresi tega 40 lepih, dobrih in jako koristnih stvari po takški slepi ceni, o kakeršni se še ni nikdar shislalo, za 2 gld. 10 kr. in sicer: 1 elegantno pozlačena ura, ki točno gre, za kar se jamči 4 leta, 1 elegantno pozlačena zlata verižica, ki se jako težko loči od pristno zlate, ker je jako lepo narejena, 6 dvojninožnih žepnih robev, 1 jako lepo žepno zrcalo z fino brušenim steklom, 1 prekrasno pristno svilena kravata najnovješje fazone, 1 jako fina kravatna igla z umetnim brillantom, 1 prekrasni častniški usnjeni portomenje iz jakih finih usnja, 3 jako fini prsimi gumbi (šemiset) od imitovanega zlata z umetnimi brillanti, 2 jako lepa manščeta gumba od imitovanega zlata z mehanično patentovanim zaklepom, 1 jako elegantna ženska brošna igla, 1 fini smodkovnik, 1 fini ustnik za snoško, 10 finih angleških pismenih papirjev in 10 finih angleških pismnih zavirk.

Vseh teh 40 jako lepih stvari vkupe z uro vred velja samo 2 gld. 10 kr. Iz razprodaje prodajamo tudi fine ako elegantne pristne srebrne žepne ure, ki jako točno gredo, z kar jamčimo štiri leta, z jako lepo v ognju fino pozlačeno urno verižico z lepim prvezkom vred samo po 3 gld. Ta srebrna ura zgori omenjenimi jako lepimi 39 stvari velja samo 3 gld. 50 kr. Hti naj se naročiti, kolikor le mogoče, ker se zaloga hitro razprodala, in se nikdar več ne ponudi v življenju tako ugodna prilika. Razpoložja proti povzetju.

krakovska urna osrednja razpoložljiva.

F. Windisch

v Krakovem, Verka Joselowicza cesta št. 10 C.

NB. Neugajajoče blago se takoj nazaj vzame.

katere so že več let preskušene in po odlčnih zdravnikih kot lahko odvajalno, razstopljivo sredstvo priporočane,

ne motijo prebavljanja, so popoloma neškodljive.

Ker so posladkorjene, jih otroci radi uživajo.

Škatljica, 15 kroglice imajoča, velja 15 kr., zavoj z 8 škatljicami, torej s 120 kroglicami, velja le 1 gld. a. v.

Zahtevaj „Neustein-ove odvajalne kroglice“. —

Pristne so samo, ako imajo pridejano varstveno znamko „Sv. Leopolda“ v rudečem tisku. Naše registrirane škatljice, navodni in zaviti morajo imeti podpis „Philipp

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 2.
Veliko
zalogo
klobukov
priporoča
J. Soklič.
(1726)
Pod Tranečo št. 2.

Kavarna I. Lekan
(„Pri Virantu“)
na Sv. Jakoba trgu.
Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.
Z velespoštovaljem
Ivan Lekan,
kavarnar.
(1727)

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej
čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obutv, katera izvršuje ceno, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinjejše do najpriprostje oblike. Mere se shranjujejo. Vnajnji naročilom naj se blagovljivo pridene vzorec.

Fr. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6. 1729
priporoča svojo veliko zalogo crožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebsin za lovec. Specjalitete v ekspreznih puškah in ptičaricah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

IVAN URAN
Ljubljana, Gradišče št. 8, igrišče ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedišnikov
in vseh v to stroku spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivana Tonija v Vodmatu št. 3
(1731) priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. poslušnikom konj in vozov, svojo kovaško obrt izdeluje vsa v to stroku spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom vezi za stavbe ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

G. Tönnies v Ljubljani. Tovarna za stroje, železo in kovino-livnica. Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznice in žage. (1732) Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Ustanovljeno leta 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). (1733)

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

J. Kunčič

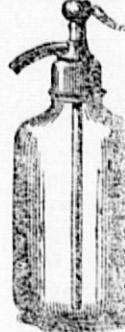
naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za daljno naročila z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filiali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto pri Bledu.

Zunanja naročila se točno izvrše.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742) lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberu.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki cenai. Vse mere se shranjujejo in zaznamenjujejo. Pri zmanjših naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Prej M. Učak Albert Robida Prej

M. Učak v Ljubljani, Rožne ulice št 3 izvršuje po najnižjih cenah sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovljeni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deži i se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbne in pohištvena pleskarja. Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbolineta. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Mehanik

(1745) Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnauja naročila se točno izvršujejo.

HENRIK KENDA

v Ljubljani. Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za stroje in jermenova za šivalne stroje po nizkih cenah.

Kovček „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovorniških cenah. (1747)

Ign. Fasching-a vdove ključavnicaarstvo 1748

Pojanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostjejših, kakor tudi najnižjih, z zloto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenai. Vnauja naročila se hitro izvrše.

Svoji k svojim!

Kavarna

J. Kramar Ljubljana (1749) Dunajska cesta št. 5.

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg štev. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporoča svoje izvrstne slamo-reznice in mlatišnice, katere se dobivajo vzliz njih izbornosti cen. (1741)

Ceniki zastonj in počitnine prosti.

Viljem Engelsmann st.

Wien, I., Franz-Josefs-Quai Nr. 11.

Ustanovljeno 1. 1870.

Najboljša in najcenejša
trgovina klobukov

za gospode in
za dečke.

Kot novost priporočam: Obliko „Waldmeister“.
Mohak klobuk za gospode, izborna kvaliteta, v vseh barvah.

Imam vedno veliko zalogu in razpošiljam le dobro
blago brez vsake hitre. (1654—4)

Vsako naročilo se takoj izvrši s prvo pošto.

Na debelo. Vsak dan dohajajo novosti. Izvoz.

Razpošiljatev: Proti povzetju ali oddaji tukajnjih referenc.

Schicht^{ooo}
patentovano milo

(1788—3)
z znamko „labud“ je naj-
boljše vseh mil.

Najmodernejše toalete!

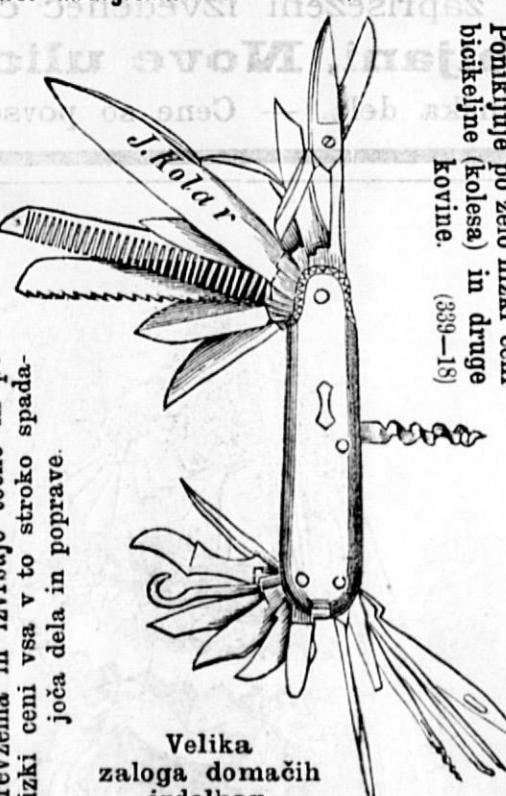
Trgovski učenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika, 14—16 let star,
se vprejme v trgovino z mešanim blagom. Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (1825—3)

JOS. KOLAR

izdelovalec kirurških instrumentov, nožev in orožja

6

Ponikljuje po zelo nizki ceni
bicikeljne (kolesa) in druge
kovine. (339—18)

V Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 6
Prezema in izvršuje točno in po
nizki ceni vsa v to stroko spada-
joča dela in poprave.

Velika
zaloga domačih
izdelkov.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogu
najfinjejsih britev, žepnih in drugih nožev,
škarij za krojače, šivilje in manufakturi-
ste ter vsakovrstnega vrtnarskega orodja.

Najnižje cene!
Dunajska krojačica
Marija Baumgartner (1799—3)
v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1.

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Gassermann

(298-49)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po
najnoviji fagoni in najpovoljnji cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladislu. — Gg. uradnikom se priporoča za
izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbi vse zraven
spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni začetek o. kr. uniformske blagajnice drž. železnic uradnikov.

Solidne cene.

Solidne cene.

J. Pserhofer-jeva
lekarna, pri zlatem državnem jabolku'
Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.
J. Pserhofer-jeve

odvajjalne kroglice, preje kri distilne kroglice imenovane, staro-
znamenite, znano, lahko čist in domače zdravilo.
Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škat-
ljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovan proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Ce se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštne prosto pošiljatev: 1 zvitek
kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitki 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr.,
5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Mani ko 1 zvitek se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrecno, „J. Pserhofer-jeva odvajjalne kroglice“ zahtevati

in na to paziti, da ima napis na pokrovku vsake skaličice na navodilu o uporabi stoječi

podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozobljivo J. Pserhofer-ja. 1 lonček 49 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 65 kr.

Sok iz ozkega trptota (Spitzwegerich-saft), 1 steklenica 50 kr.

Balzam zoper golčo, 1 steklenica 40 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krepilo za želodec in živec. 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/4 litera 1 gld. 60 kr., 1/4 litera 85 kr.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 75 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specijalitete ter se preskrbe vse predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najcenejše.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej
vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Ce se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
je poština mnogocenejša, nego pri pošiljatvah proti povzetju.

Imenovane specijalitete tudi prodajata v Ljubljani gospoda lekarja: Mardet-

(1419—11)

Društvo „Národní dom“
razpisuje službo

mašinista, ob jednem hišnika.

Pismene ponudbe sprejema upravljanje odbor

do 29. prosinca t. I.

Oženjeni prosilci brez otrok imajo prednost.
Plača po dogovoru.

V Ljubljani, dn. 23. prosinca 1896.

(1822—2) Upravljanje odbor.

S čim naj se krmijo psi?

Lepe, zdrave in
čvrste pse se
zredi samo, ako
se rabi

Fattinger-jeve

patentirane

kolače iz mesnih

vlaken za pse

(Fleischfaser-Hundekuchen)

za krmiljenje. Pri-
poročajo jih vsi
živinozdravni in kynologi. Odliko-
vanisi bili ti kolači z zlatimi meda-
lijami. Prospekti in vzorce za posku-
njo pošilja gratis (1668—3)

Fattinger & Comp.

Dunaj, Wiedner Hauptstrasse 3.

V Ljubljani jih ima na prodaj Peter Lassnik.

Išče se tajnik

za občino Velenje, eventuelno okrajni zastop, z letno plačo 500 gld., in sicer od občine 150 gld., cd okraja 350 gld., s sedežem v Velenji.

Prosilci morajo biti zmožni popolnoma slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Dokazati morajo, da so že več let kot taki službovali.

Posebno se bodo oziralo na prosilce, kateri so v računstvu dobro izurenji in dotednih postav zmožni.

Prošnje se imajo vložiti na občino Velenje do 10. februarja t. I.

(1805—2)

Župan: Ježovnik.

Telegram!

Zaradi preselitve trgovine

v hišo na Šentpetersko cesto št. 8

prodam vse zimske, kakor tudi druge predmete
po 25—30 odstotkov cene.

(1800—2)

Ignacij Žargi

na Sv. Petra predmestju št. 4.

!! Plinova žarna luč!!

Usojam se p. n. plinovim trošilcem naznanjati, da sem prevzel
jedino prodajo

plinove žarne luči

spediterskega društva Löwinger in dr. v Trstu.

Nadalje sem prevzel v samoprodajo

svetilnice, ki same proizvajajo plin
za žarno luč.

Z žarno lučjo, katero jaz prodajam, se znatno plina
prihrani in doseže se skoro dvojna svetloba, kakor z Auer-
jevimi svetilnicami, in je znatno ceneja, kar daje upanje,
da bodo sledila mnogobrojna naročila.

Z velespoštovanjem
Andrej Druškovič
Ljubljana, Glavni trg št. 10.

Domača tvrdka!

Tesarski obrt IVAN ZAKOTNIK

tesarski mojster in zapriseženi izvedenec c. kr. deželne sodnije

v Ljubljani, Nove ulice št. 5

(1474-22)

se priporoča v vsa tesarska stavbinska dela. — Cene so povsem trpežnemu delu primerno nizke.

800

hrastovih pragov (Schweller)

1·80 m dolgih, pripravnih za pokrivanje mostov in
grap, kakor tudi za babe pri vrtnih ograjah, **je na prodaj.** — Več pové J. Lavrenčič,
Dunajska cesta št. 25. (1834-1)

Izdelovanje perila

Na debelo! Za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevezemajo se opreme zanovcev.
(316-45) Ustanovljeno leta 1870.
Cena in volago počasne komisurance
za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka
(316-45) C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. časnitskih uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Najlepše darilo za godovne in svečane prilike.

Oljnati portret

85 x 75 cm

Antona Martina Slomšeka

najslneje po najboljšem izvirniku izveden,
na platno napet, v zlatih kovinsko-barok,
antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih
po 10, 12, 15 in 18 gld.,

dobiva se (1610-9)

v trgovini D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovencem,
bilo bi piveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti
za družbo sv. Mohorja; njemu se imamo zahvaliti
za najbolje in najlepše pedagogiške spise
in domovinski ljubezen v nemajče pesni. On bil
je najodličnejši buditelj naroda in najbolj vneti
zagovornik pravic Slovencev. Nobena slovenska
hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža,
ki je in ostane večni ponos in dika Slovencev.

Praško domače mazilo

(1700)

iz lekarne

b (2)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo,
katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine
manjša ter hлади. — V puticah po 35 in 25 kr.
Po pošti 6 kr. več. Razpoljuje se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo
zraven stoječo zakonito
deponovanjo varstveno
znamko.

Glavna zaloge:
B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,
Maia stran, ogel Sporner-jeve ulice 203.

Naznanilo.

Udano podpisani

umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani

priporoča p. n. občinstvu in častitim odjemateljem
svojo bogato zalogu

zelenadnih, travnih in cvetličnih semen.

Priporoča se za izdelovanje

šopkov in vencev

s trakovi in napis ali brez njih.

Nadalje priporoča mnogovrstne rastline za
nove vrte, kakor tudi mnogovrstne rastline
in cvetlične v lončih.

Vse v njegovo stroko spadajoče stvari se
po najnižjih cenah in po najnovojeli fašoni
hitro izvrši.

Za mnogobrojna naročila prosi

z velespoštovanjem

(1762-3)

Alojzij Korsika.

Učenec

zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi:
se tu takoj vzprejme.

Kathreiner
KNEIPPova SLADNA KAVO

pijam jas
sako
rada

Se dobi povsod - ½ Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska
pijača, ki se izdeluje v Kathreiner-
jevih tovarnah ter ima podoben okus kakor
prava bobova kava. Poleg drugih pred-
nostnih se ta sladna kava že po tem okusu
odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najoku-
snejša, nejzdravejša in najcenejša
primes k bobovi kavi. Ona je čisto
priroden plod v celih zrnih in se rabi
s velikim pridom namesto cikorije in
drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati,
iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat
z raznimi pritiklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve
tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava voliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo
kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrnjana kot zdrava
redilna pičača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočerih družinah. Dobra je pa
tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lehko prebavljiva, redilna
in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za
lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim
ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z
varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti.
Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele
zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

